

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct

Nr. 1,227

PENKTADIENIS, BALANDŽIO (APRIL) 1, 1955, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXIV

Jaltos konferencijos dalyviai, Winston Churchill, F. D. Roosevelt ir Joseph Stalin. Dėl jų susitarimų dabar

Amerikoje keliamas triukšmas. Girdi, Rooseveltas buvęs labai nuolaidus. Bet istorikai gali įvertinti tą konfe-

renciją visai kitaip, nes ta konferencija labai daug prisidėjo prie pergalės, sumušimo hitlerininku.

Ragina Valdžią Saugotis, kad JAV Neitrauktų į Karą Tolim. Rytuose

OTTAWA. — CCF lyderis, M. J. Coldwell, laike debatų užsienio politikos reikalais, pareiškė, kad Kanados valdžia turi saugotis, kad Jungtinių Amerikos Valstijų užsieninė politika neįtrauktų į karą Tolimuose Rytuose.

Jis taipgi smarkiai puolė Kinijos nacionalistų valdžią su Čiang Kai-šeku priešaky-

je kaip "moralį raupsuotąjį", palaikomą Jungtinių Valstijų. Jeigu Amerikos pagalba jai iššauktų karą, sakė jis, tai ir Kanada būtų įvelta.

"Jau laikas, kad Kanados valdžia ir šis parlamentas pasisakytų prieš tą slinkimą linkui karo per tą (JAV) politiką," sakė jis.

Jungtinių Valstijų politika, sakė jis, yra imperialistinė. Ne senoviška, bet nauja. Amerika norinti kontroliuoti didelę dalį pasaulio per militarines bazes.

Kalbos apie tai, kad reikia ginti pakraštines Quemo ir Matsu salas kaip Formoso gynybos postus, sakė jis, yra apgaudinėjimas pasaulio.

Čiang Kai-šekas ir jo "kraujo ištroškę kariniai lordai" turėtų būti ištremti iš Formosos, sakė jis, o Formosa pavesta Jungtinių Tautų kontrolei. Patys Formosos žmonės turėtų išsirinkti savo valdžią.

Coldwell taipgi ragino, kad Kanados vyriausybė remtų pastangas pašalinti iš Jungtinių Tautų nacionalistų Kiniją ir palaikytų siūlymus, kad Liaudies Kinija būtų priimta vieton nacionalistų.

Dabar Kanada pripažįstanti "pasturgali".

Jis siūlė, kad Kanada imtųsi iniciatyvos sušaukti tarptautinę konferenciją aptarimui sulaikymo nuklinių ginklų bandymo.

Užsienio reikalų ministris, L. B. Pearson, susilaukęs nemažai kritikos iš visų Kanados vietų, pareiškė, kad Kanada neitų į karą, jei kiniečiai pasimotų užimti pakraštines salas. Bet jis neuztikrino, kad Kanada nebūtų įvelta, jei Amerikos politika ryšium su Formosa iššauktų karą.

Pakraštines salas, sakė jis, priklauso Kinijai. Kanada nesutinkanti su Amerikos teigimu, kad tos salas reikalingos dėl Formosos gynybos.

KANADA IR ITALIJA SUTARIA GINKLŲ MAŽINIMO REIKALU

OTTAWA. — Čia lankėsi Italijos premjeras Mario Scelba. Po jo išvykimo namo CP pranešė, kad Kanados ir Italijos premjerai sutiko, kad reikia sumažinti apsiginklavinimą ir įvesti kontrolę, kad nebūtų susitarimas laužomas.

Dulles ir Kiti Spiria Neatiduot Kinams Salų

WASHINGTON. — Valsybės sekretorius John Foster Dulles, generalinių štabų pirmininkas admiras Arthur W. Radford ir laivyno operacijų viršininkas admiras Robert B. Carney spiria prezidentą Eisenhowerą, kad jis neatiduotų kinams pakraštinių salų — Quemo ir Matsu.

Kiti Eisenhowero administracijos nariai taip pat nori, kad Eisenhoweras neatiduotų minėtų salų, nežiūrint to, kad kiti amerikiečių sąjungininkai ragina apleisti tas salas.

Virš minėti asmenys siūla

net atominius ginklus panaudoti, kad atremti kiniečius, jei jie pasimotų išvaduoti tas salas, laikomas nacionalistų ir amerikiečių ir sudarancias Kinijos pakraščiu pavoju.

Visi trys teigia, kad tos salas galėtų būti panaudotos prieš Peskadorus ir Formosą.

Senatorius Styles Bridges (republikonas) viešai reikalauja, kad Amerika panaudotų oro, jūrų ir atomines pajėgas "gynimui" Quemo ir Matsu.

Galutinas nuosprendis priklauso Eisenhowerui. Už tai dabar visi karo kurštytojai ir daro didžiausią spaudimą prezidentą.

Senatorius Bridges, kaip žinia, yra senatinio republikonų politikos komiteto pirmininkas. Jį pridėjus prie anų trijų, susidaro nemaža grupė aukštų pareigūnų, kurie šaukia, kad nebūtų atiduotos salas jos savininkams.

Kas daugiausiai sulaiko juos, tai tas faktas, kad toks Amerikos žygis labai supykdytų Amerikos sąjungininkus, kurie pakartotinai teigia, kad būtų kvailystė rizikuoti dėl tų mažų salų pavojumi karo.

Sniegas Muskokoj Buvo Radioaktyvus

HUNTSVILLE, Ont. — Eric Seltzer ir George Cooke, motelio savininkas ir miško kirtimo kempės operatorius, raportavo, kad sniegas, iškritęs netoli Algonkin parko, buvo pavojingai radioaktyvus.

Geigerio skaičiuotojai parodė, kad sniegas nemažiau radioaktyvus, kaip ir uranijaus uola, surasta prie Bancroft.

Jų manymu, radioaktyvumas buvo atneštas iš Jungtinių Valstijų, kur buvo išsprogdinta visa eilė atominių bombų.

ATOMINĖ JĖGAINĖ VEIKS 1958 METAIS

OTTAWA. — Pirmutinė atominė elektros jėgainė Kanadoje bus paleista į darbą 1958 metais, kaip raportavo prekybos ir pramonės ministris C. D. Howe. Elektrinė kainuos \$15,000,000. Tai bus sudėtinė Ontario Hydro ir General Electric Co. jėgainė.

Jėgainė būsianti 26,600 arklų jėgos stiprumo, galinti duoti 20,000 kilovatvalandžių srovės.

(Tarybų Sąjungoje tokia elektrinė, duodanti 5,000 kilovatvalandžių, paleista pernai vasarą.)

Atšaukė Mokslinę Konferenciją, Nes Nėra Kam Kalbėti

SEATTLE, Wash. — Washingtono universitete turėjo įvykti mokslinė konferencija balandžio 7 ir 8, bet konferencija neįvyks. Priežastis: net 8 mokslininkai atsisakė dalyvauti ir duoti lekcijas.

Mokslininkai aiškinais tuomi, kad universitetas uždraudė Dr. Oppenheimeriui užkelti koją ant universiteto žemės. Kaip atsimenate, Dr. Oppenheimer buvo pašalintas iš atominių darbų kaip nepatikimas, nors įtarimai neįrodyti.

Tarp atsisakusiųjų dalyvauti yra vienas Toronto universiteto profesorius.

Tikisi Turėti 4 Didžiųjų Pasitarimą

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų prezidentas patenkintas, kad Tarybų Sąjungos premjeras N. Bulganinas pritaria keturių didžiųjų konferencijai. Buvo manoma, kad ratifikacija Paryžiaus sutarčių gali uždaryti duris tokiai konferencijai.

N. Bulganinas pareiškė, kad Tarybų Sąjunga anksčiau yra pasiūlius tokia konferencija.

Tarybų Sąjunga taipgi siūlo Austrijai tartis su TS dėl taikos sudarymo. Tarybų Sąjunga sutinka ištraukti savo kariuomenę, jei kitos tą pat padarys, ir jei Austrija pasižadės nesidėti su jokiais blokais ir atsižadės anšliuso su Vokietija.

Pasidairius po Kanadą

Viduryje vasario Kanadoje buvo jau 613,400 bedarbių. Tai buvo 46 procentais daugiau, negu per tą patį laiką 1953 metais. Bėgyje 2 metų bedarbių skaičius pašoko 112 procentų.

Cia, žinoma, kalbama tik apie pilnus bedarbius. Yra bedarbių, kurie neskaitomi pilnais bedarbiais, nes jie dalinai nedirba. Tokie, žinoma, geriau stovi, bet ir jų padėtis nekokia, nes jie tik kad verčiasi.

Tiek bedarbių buvo vasario viduryje. Dabar jau paibaiga kovo. Kiek bedarbių dabar yra? Aišku, kad jų dar daugiau.

Po visą Kanadą auga reikalavimai, kad vyriausybė atliktų leidimą iš amerikiečių kompanijos dėl pravedimo tujų vamzdžio, kadangi ji nepajėgia pradėti šiais metais, ir paimti savo atsakomybėn.

Daug kas argumentuoja, kad jei vyriausybė gali rasti pinigų dėl amerikiečių kompanijos, tai kodėl ji negali pati imtis to darbo ir tokiu būdu patarnauti savo kraštui ir savo žmonėms?

Gui Caron, montrealietis Tribune korespondentas, rašo, kad francūzų "maištas" Montreale dėl suspendavimo ledo rutulio žaidėjo Maurice Richard buvo daug rimtesnis, negu spauda raportavo.

Spaudoje buvo labai daug rašoma apie nuostolius, kuriuos padarė nerimti jaunuoliai. Tuo tarpu francūzai reiškė protestą už perdidelį nubaudimą jų žaidėjo daug platesniu mostu.

Pavyzdžiui, Sorel gyvento-

jai atsuntė 80 pėdų ilgio telegramą su 1,100 parašų, protestuodami prieš perdidelį nubaudimą.

Francūzai nurodą, kad Richard, kaip geriausias žaidėjas, visuomet būna oponentu taikinių ir dažnai jis būna sąmoningai provokuojamas.

Francūzai pasipiktinę NHL prezidentu ir dėl to, kad tas žaidėjas, kuris išprovokavo Richardą, likęs visai nenubaustas.

Mr. Andre Laurendeau, francūzų dienraščio Le Devoir redaktorius, reikalauja, kad užsienio reikalų ministras L. B. Pearson rezignuotų.

... Tokiu būdu, pagal poną Pearsoną, rašo Laurendeau, "įsipareigojimai, kurių mes nedarėm, uždeda mums pareigą net mirti. Jei taip, tai kodėl ponas Pearson neįteikia ponui St. Laurentui rezignacijos kaip užsienio reikalų ministeris? Kam turėti užsienio reikalų ministrą, kuomet mes viešai prisipažįstame, kad vyriausiais klausimais mes neturime užsieninės politikos? Kodėl nebūti atvirais ir nepasakyti, kad mūsų tikruoju užsienio reikalų ministru yra ponas Dulles.?"

Globe and Mail barasi ant unijos lyderio už pareikšimą, kad darbininkai jaučiasi, jog imigrantai užima jų darbus.

Girdi, imigrantai yra ne tik gamintojai, bet ir vartotojai.

Gerai, bet kodėl tuomet virš 600,000 bedarbių?

Isileisti žmones neturint užtektinai darbo, kaip dabar pasirodo, yra nepraktiška. Reikia surasti darbų, o tuomet isileisti.

Daugelis tų imigrantų šiandien taip pat vaikšto gatvėmis ieškodami darbo.

Kanados vyriausybė pasiuntė protestą Amerikai dėl užsimojimo sumažinti žalio aliejaus importo iš Kanados.

Tuomet pat sykiu spaudoje buvo pranešta, kad Kanada pralaimėjo GATT konferencijoje farmų klausimu, amerikiečių naudai.

Tai ženklai, kurie rodo, kad ekonominiai sunkumai dar padidės.

Kanadietis

Lietuviški Naciai

Vienas mūsų bendradarbis atsuntė mums iškarpą iš Naujienų. Tūlas G. Baltinis rašo Naujienose apie lietuviškų nacių organizavimąsi.

"Vakarų Vokietijos radijas", rašo G. Baltinis, "pranešė, kad fašistai dabar sudaro tarptautinę organizaciją, kuri apima visas tautas. Vienas mažas tos organizacijos ratelis yra lietuviškieji fašistai - naciai.

"Ši fašizmo atmaina, lietuviškoji, yra daugiau vokiško tipo — nacinė atmaina. Kaip Niurenberge paaikškėjo, jie kolaboravo su naciais, iš kurių prašė pinigų ir ginklų. Kiek jie tos paramos gavo, teisme nepaaikškėjo. Iš rastųjų nacių archyvuose dokumentų galima spėti, kad jie 'juodos grašio' bus gavę, bet ginklų greičiausiai ne, nes vokiškieji naciai jais ne visai pasitikėjo."

Tolau jis rašo:

"Kas tie lietuviškieji naciai? Dabar sunku ir pasakyti. Tai pasakys istorija. Juos vieni vadino 'voldemarininkais', kiti 'lietuviškais nacionalistais', o jie patys daugiau buvo linke į fašistų vardą, tiksliai kolaboruodami su Vokietijos naciais ir naudodamiesi jų parama, jie buvo priartėję prie nacių".

"Šiandien jie Kanadoje turi suvažiavimą Toronte", tęsia korespondentas. "Ir keista, kad į jų nacinį 'sąjūdį' yra suverbuotų visai gerų žmonių, bet, deja, politinių vaikų, nesuprantančių fašistinių jų vadų žabangų. Čia ir dalis padorių evangelikų, kas jiems jau visai nepritinka.

"Toronte jų čia lizdas visai Kanadoje. Čia pagarsėjusi 'vietininkija'. Kieno? — Žinoma 'vado'. Gal kiek keista, kad pačio 'vado' dabar nėra, kai čia buvęs subankrutavo. (Pabūga ant 11 pusl.)

KNYGOS

IDOMIOS IR NAUDINGOS PASISKAITYMUI

AMERIKOS PREZIDENTAI. Parašė A. Bimba. Trumpos biografijos visų ligi šiol buvusių Jungtinių Valstijų prezidentų ir jų visuomeninės rolės Amerikos žmonių gyvenime. Knyga 288 puslapių. Kaina \$2.00.

SVEIKATOS ŠALTINIS. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudingi patarimai kaip užsilaikyti ir kaip suteikti sau pirmąją pagalbą. Daug patarimų įvairiais sveikatos reikalais. Knyga 350 puslapių. Kaina \$2.50.

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš idomiųjų apysakų. 500 pusl. Kietais viršeliais. Kaina \$1.50.

PO AUDROS. Parašė J. Dovydaitis. Nepaprastai idomus romanas iš pokarinių metų gyvenimo Lietuvoje. 312 puslapių. Kaina \$1.50.

POPIEZIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

VIDURAMZIŲ ISTORIJA. Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 puslapiai. Kaina \$1.00.

ŽMOGUS IR MAŠINA. Sutaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia dalynių apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

ALIEJUS. Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš idomiųjų jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$2.00.

AMERIKOS DEMOKRATIJOS STEIGĖJAI. Parašė visa eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosciūško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00.

PETRO CVIRKOS APYSAKOS. Aprašoma nuo bandžiaivos iki šių dienų svarbiausi įvykiai. Knyga turi 300 puslapių. Kaina \$1.50.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Naminis karas Prancūzijoje. Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

KAIP IR SENATVEJE BŪTI JAUNAM. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatingai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 ct.

LIETUVIŲ TAUTOS ATBUDIMO PIONIERIAI. Parašė Dr. A. Petrika apie veiklą Dr. Kudirkos, P. Višinskio, Petkevičiūtės, J. Biliūno, J. Žemaitės, Lazdynų Pelėdos, Šatrijos Raganos. Knyga svarbi, su paveikslais. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

UKANOS. Parašė M. Rasoda-Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 puslapių. Kaina \$1.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyveno Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informacijų ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

PRISIKELUSI LIETUVA. Parašė A. Bimba, grįžęs iš apsilankymo Tarybų Lietuvoje po karo. Knyga 222 puslapių. Kaina \$1.00.

Kelias į Naują Gyvenimą. Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00.

SAULETOJ ISPANJOJ. Parašė Edvardas Zdanuskas. Jo pergyvenimų atsiminimai iš karo su Franko fašistais, 156 puslapių. Kaina 50 centų.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokestį. Persiuntimą mes apmokame.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas,
P. O. Sta. C. Box 1007, Toronto 3, Ont.

Didelis vėjas perėitą savaitę pridarė daug nuostolių žmonėms, kurie gyveno žemose vietose prie ežerų pietinėje Ontarijoj. Sakoma, kad nuo-

stoliai gali siekti \$10,000,000. Keturi asmenys žuvo. Čia matote vieną namelį nuverstą į upę netoli Windsor miesto.

TA

Atrodė kupantai kiutės I grindiniu status ir Tačiau darbo enis Vyria Vilniaus galimybę ku atsta bet ir žy papuosti sostinė r architekt

Miesto prisimen stoties a yra puik asfaltuot Stalino r stoties ra tytas.

Labai niaus pag nės gatv spektas, do Girus ro Cvirk

Dabar čių vieto pastatai, Nebeto Bibliotek

Jaunimo baigta V bibliotek ta dešini

vietyje g ja Muzie čia išilg mijos p

vienas p kai. Dab bučių gy tensyvio

Dideli st

Muziko Kaimo Saviveil

Lietuvi ministeri pilną pu instrument taus, Dri lio kultū likos sa šiuo met kių komj

Pasiru dainų šv meninės kolektyv dies muz — kan lumzdelia

Paskuti publikos veiklos k ta apie I liams ir

dučių. Ik nų švent los kolek pat skaič

čių.

TARYBŲ LIETUVOJ

Senosios Sostinės Jaunystė

Atrodė, kad hitleriniai okupantai ilgą laiką išvedė iš rikiuotės Lietuvos sostinės pagrindinius komunalinius pastatus ir pramonės objektus. Tačiau miesto gyventojų darbo entuziazmas, kasdieninis Vyriausybės rūpinimasis Vilniaus atkūrimu suteikė galimybę ne tik trumpu laiku atstatyti kas sugriauta, bet ir žymiai rekonstruoti, papuošti Tarybų Lietuvos sostinę naujais pastatais ir architektūros ansambliais.

Miesto senieji gyventojai prisimena griuvėsius prie stoties aikštės. Dabar tenai yra puikiai įrengta stotis, asfaltuota aikštė su J. V. Stalino monumentu. Visas stoties rajonas naujai atstatytas.

Labai buvo sugriautos Vilniaus pagrindinės magistralinės gatvės — Stalino prospektas, Basanavičiaus, Liudo Geros, Komjaunimo, Petro Cvirkos ir kitos.

Dabar griuvėsių ir dykvičių vietoje pastatyti nauji pastatai, įrengti skverai.

Nebetoli tas laikas, kada Bibliotekos aikštėje (netoli Jaunimo stadiono) bus užbaigta Valstybinės viešosios bibliotekos statyba, užstatyta dešinioji Nėries krantinė, vietoje griuvėsių išaugs nauja Muziejaus gatvė. Ankščiau išilgai Raudonosios Armijos prospekto spaudėsi vienas prie kito maži namukai. Dabar ten yra daugiaabučių gyvenamųjų namų intensyvioji statybos rajonas. Dideli statybos darbai vyk-

Muzikos Instrumentai Kaimo Meno Saviveikl. Kolektyvams

Lietuvos TSR Kultūros ministerija pasiuntė po vieną pilną pučiamųjų muzikos instrumentų komplektą į Alytaus, Druskininkų ir Pasvalio kultūros namus. Respublikos saviveiklos orkestrai šiuo metu turi apie šimtą tokių komplektų.

Pasiruošimo respublikinei dainų šventei metu kaimo meninės saviveiklos meno kolektyvai aprūpinami liaudies muzikos instrumentais — kanklėmis, skudučiais, lumzdeliais ir kt.

Paskutiniuoju metu 20 respublikos rajonų meno saviveiklos kolektyvams pasiųsta apie 100 kanklių ansambliams ir 120 komplektų skudučių. Iki respublikinės dainų šventės kaimo saviveiklos kolektyvai gaus dar tokių pat skaičių kanklių ir skudučių.

domi taip pat Antakalnio ir Žvėryno rajonuose.

Per praėjusį dešimtmetį atiduota eksploatacijai šimtai tūkstančių kvadratinų metrų gyvenamojo ploto. Pastatyti komunaliniai ir kultūriniai - buitiniai pastatai, atidarytos naujos autobusų linijos. Su laiku Vilniuje bus ir troleibusų judėjimas.

Diena iš dienos, metai iš metų vis gražesnė ir puikesnė tampa Tarybų Lietuvos sostinė — senasis, atsinaujinantis Vilnius.

Kultūrinio Gyvenimo Šviesa

Dideli pasikeitimai įvyko Pikelių apylinkėje (Mažeikių rajonas) tarybų valdžios metais. Dabar čia yra trys pradžios ir viena septynmetė mokykla, kuriose mokosi virš 200 kolūkiečių vaikų. Atidaryti 2 klubai-skaityklos ir biblioteka, turintieji apie 3,500 tomų įvairios literatūros. Knygomis čia nuolat naudojasi daugiau 250 kolūkiečių ir jų šeimų. Kolūkyje yra ligoninė su gimdymo skyriumi.

Lietuvos kolūkiečiai kartu su Latvijos TSR "Jaunojo komunars" artelės nariais pastatė HES prie Lūšės upės. Tai įgalino elektrifikuoti daugelį kolūkinį namų, gyvulininkystės fermas. Kolūkis radiofikuotas.

Mokslas Padeda Miškų Ūkiui

Lietuvos TSR Mokslų akademijos Miškų ūkio instituto darbuotojai dabar gvildena dvi svarbias mokslines problemas, kurios turi didelę praktinę reikšmę respublikos miškų ūkiui.

Pirmoji problema — tai miškų produktyvumo pakėlimo būdų ir respublikos miškų fondo praplėtimo galimybių tyrimas. Į šią problemą įeina eilė temų. Miškų želdymo sektorius tiria būdus smelėtiems plotams aplink Vilnių apželdyti. Įdomius mokslinius darbus vykdo miškų ūkio organizavimo sektorius. Iširtos maumedžio sodinimo perspektyvos. Ši vertinga ir sparčiai auganti medienos rūšis gali pakeisti respublikos miškuose pušį ir eglę. Miško ūkiuose dabar jau sodinami maumedžiai. Keletą metų institutas daro bandymus ieškant geresnių būdų pajūrio smilgtims įtvirtinti ir apželdyti.

Antra svarbi instituto gvildinama problema apima klausimus, susijusius su pušies ir eglės fizinių-mechaninių savybių tyrimu.

Kasmet vykdomos mokslinės ir mokslinės-gamybinės konferencijos. Alytuje įvykusioje konferencijoje moksliniai darbuotojai ir gamybininkai padarė keletą pranešimų svarbiais miškų ūkio tvarkymo klausimais, pasikeitė darbo patyrimu. Šiais metais numatyta surengti didelę konferenciją pajūrio smilgtų įtvirtinimo ir apželdymo klausimais. Konferencijoje dalyvaus kiti Lietuvos TSR Mokslų akademijos institutai, taip pat TSRS Mokslų akademijos Miškų ūkio instituto atstovai ir broliškių respublikų mokslininkai.

Šiomet bus suorganizuotos penkios ekspedicijos įvairius respublikos rajonus mokslinei medžiagai rinkti.

Naujos Statybinių Medžiagų Įmonės

Tauragės rajono centre pradėta statyti stambi gamykla, kurioje bus gaminami keramikos blokai iš plytų ir čerpių. Įmonės pajėgumas bus 60 milijonų sąlyginių plytų per metus. Eina prie pabaigos Karpėnų kalkių gamyklos statyba Akmenės rajone. Ši įmonė per metus įstengs išleisti 40 tūkstančių tonų produkcijos.

Daukeliuose auga pirmosios respublikoje šiferio gamyklos korpusai. Gamyklos pajėgumas bus 34 milijonai plokštelių per metus. Čia pat statoma darbininkų gyvenvietė. Jau pastatyta dešimt dviaukščių ir triaukščių gyvenamųjų namų, statomas klubas, valgykla, administraciniai pastatai.

Prie Vilniaus koklių-čerpių gamyklos pradedamas statyti architektūrinės keramikos cechasis. Šiais metais numatoma paleisti į darbą ir kitas statybinių medžiagų įmones. Paleidus į darbą naujas ir rekonstruavus veikiančias įmones, statybinių medžiagų išleidimas respublikoje palyginti su 1954 metais dvigubai padidės.

Kinų Meno Kūrinių Paroda

Kauno Valstybinio M. K. Čiurlionio vardo meno muziejuje atsidarė Kinijos Liaudies Respublikos meno meistrų kūrinių paroda. Parodoje išstatytos spalvotos graviūros, meniniai plakatai, atliktų alyva paveikslų produkcija, — iš viso daugiau kaip 100 eksponatų, pasakojančių apie Kinijos Komunistų partijos įkūrimą, apie pirmą ir antrą pilietinį

Liaudiškose Respublikose

Vaizduojamojo Meno Parodos Atidarymas Rumunijoje

Rumunijos Liaudies Respublikos meno muziejuje atsidarė kasmetinė valstybinė vaizduojamojo meno paroda.

Parodoje išstatyta apie 1,000 tapybos, skulptūros, grafikos kūrinių, knygų iliustracijų, plakatų.

Parodoje šalia žinomų meistrų kūrybos išstatyti jaunu dailininkų kūriniai.

Kinofilmas Apie Kinų Statybinius

Kinijos kino operatoriai, bendradarbiaudami su Čekoslovakijos kinematografijos darbuotojais, sukūrė spalvotą dokumentalinį filmą apie Sinkan-Tibeto ir Cinchai-Tibeto plentų statybinius.

Filmas pasakoja apie Kinijos ir Tibeto tautų kovą su Sikan-Tibeto aukštos plokštikalnės žiauria gamta ir sėkmingą jungiančių Lchosą su Pekinu plentų statybą.

Filmas pavyko labai sėkmingai.

karą, apie kovą prieš japoniškus okupantus. Su dideliu susidomėjimu lenkytojai apžiūri meistriškai atliktas graviūras, paveikslėlius, vaizduojančius Kinijos Raudonosios Armijos didvyriškus žygius kovoje su gomindaniečiais, liaudies masių pagalbą mylimai armijai, liaudies respublikos sukūrimą, TSRS ir Kinijos didžiųjų tautų draugystę, demokratinį pertvarkymus šalyje, kinų liaudies kovą už taiką.

Rūpinimasis Mechanizatorių Sveikatos Apasauga

Respublikinis sanitarijos-higienos institutas atlieka didelį darbą apsaugant mechanizatorių sveikatą. Instituto darbuotojus galima dažnai sutikti įvairiose respublikos mašinų - traktorių stotyse. Neseniai medicinos darbuotojų brigada apsilankė Mickūnų, Dūkšto ir Utenos Mašinų ir Traktorių Stotyse. Visi mechanizatoriai praėjo medicininę apžiūrą. Rūpestingai buvo iširtos remonto dirbtuvės, garažai, bendrabučiai, pirtys.

Gydytojas Bitė perskaitė mechanizatoriams paskaitą tema "Traktorininko higiena".

Artimiausiomis dienomis dvi sanitarijos - higienos institutų brigados išvyks ištyrimui į Kaišiadorių ir Žiežmarių MTS.

Kultūrinių Ryšių Tarp Bulgarijos ir Vengrijos Išplėtimas

Sofijoje buvo pasirašytas susitarimas dėl kultūrinio bendradarbiavimo tarp Bulgarijos Liaudies Respublikos ir Vengrijos Liaudies Respublikos 1955 metais. Bulgarija ir Vengrija žymiai išplėdė mokslines, grožines, technines literatūras, kino filmų, parodų, o taip pat mokslo, literatūros ir meno veikėjų delegacijų pasikeitimą.

Greitieji Traukiniai Vengrijoje

Budapešto mašinų gamyklos pradėjo serijinę dizelinių elektrinių greitųjų traukinių gamybą. Traukinys susideda iš keturių ištaigingų keleivinių vagonų. Priešakinėje pirmojo vagono ir užpakalinėje paskutiniojo vagono dalyje įrengti du dizeliniai motorai ir du generatoriai. Dizeliniai elektriniai traukiniai išvysto greitį iki 125 kilometrų į valandą. Jie skirti tarp miestiniam susisiekimui 500-600 kilometrų ilgumo linijose.

Korėjos Liaudies Demokrat. Respublikos Liaudies Ūkio Planas 1955 metams

Korėjos laikraštis "Nodon Sinmun" patalpino redakcinį straipsnį pavadinimu: "KLDLR liaudies ūkio planas 1955 metams". Straipsnyje kalbama, kad neseniai KLDLR ministrų kabineto patvirtintas liaudies ūkio 1955 metams išvystymo planas numato palyginti su ikikarinio 1949 metų lygiu padidinti gamybą 159,5 procento.

Pagal planą bendra kapitalinių investicijų apimtis 1955 metais viršys 1954 metų lygį 34 procentais. Šios lėšos bus panaudojamos pramonės, žemės ūkio, kultūros, sveikatos apsaugos, susisiekimo išvystymui, o tpaip darbo žmonių gyvenimo sąlygų pagerinimui.

Albanijos - Italijos Prekybinio Susitarimo Sudarymas

Italijos prekybinė delegacija, neseniai aplankiusi Albaniją, sudarė su Albanijos Liaudies Respublikos vyriausybe prekybinį susitarimą, numatantį prekių mainus tarp abiejų šalių 2,560,000 dolerių sumai.

Albanija tiekis Italijai vilną, odą, chromo rūdą, miško medžiagą, titnagą ir, svarbiausia, naftą. Italija eksportuos į Albaniją daugiausia vilnonius ir lininius verpalus, kanapių pluoštą, viskozą, technines alyvas, riebalus, ryžius, chemines kitokias prekes.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3. Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

TSRS AGRIKULTŪRINĖS PROBLEMOS

Pastaruoju laiku nemažai "rūpesčio" rodoma Kanados ir Amerikos didžiojoje dalyje Tarybų Sąjungos agrikulturnių problemų. To rūpesčio tikslas, be abejo, yra tas, kad parodyti žmonėms, jog socialistinė šalis negali išrišti maisto problemos. Ot, jeigu būtų tenai kapitalistai, tai jie greitai išrištų. Na, ir kaip gi ištikrųjų tenai yra su agrikulturnėmis problemomis?

Didlapijai jums sako, kad tenai kolūkinė sistema atsakinga, jog neužtenka maisto. Tai, žinoma, didžiausia netiesa. Pernai Tarybų Sąjungoje buvo prikulta beveik pūstrečio karto daugiau, negu kad būdavo prikuliama prie caro. Tai pasekmė kolūkių sistemos. Kurie kolūkiai gerai tvarkosi, tie gauna daug didesnius derlius. Žinoma, kurių šeiminkai apsilėdę, tie atsileka. Tad kodėl vis maža?

Tarybinės respublikos smarkiai kyla industriniai. O industriniai reikalauja ūkio gaminių. Daug kas yra daroma iš grūdų. Kitas dalykas, kuris taip pat pareikalauja ūkio gaminių, tai prekyba. Tarybų Sąjunga negali viską pirkti už auksą. Vienur reikia mokėti industriniais gaminiais, o kitur agrikulturniais.

Dar reikia nepamiršti, kad prie caro milžiniška didžiama žmonių gyveno iš ūkio. Industrinių darbininkų buvo labai mažai. Dabar Tarybų Sąjungoje yra beveik 50,000,000 darbininkų ir tarnautojų. Jie pareikalauja daug ūkio gaminių, bet nedalyvauja jų gamyboje. Tuo tarpu daug mažesnis skaičius ūkio darbininkų turi pagaminti vis daugiau ir daugiau grūdų ir kitų maisto gaminių. Juo geriau verčiasi miestų žmonės, tuo daugiau ūkio gaminių jiems reikia.

Labai prastai atsineša užsienyje į pastangas įdirbti tas vietas, kur žemė dirvonavo. Ypač mūsiškių dipukų spauda atsineša neigiamai. Girdi, komunistai varo žmones į dykumas. Na, o jeigu tenai būtų kapitalistai, kas tuomet tas dykumas suartų? Kas Kanados neįdirbtus plotus suarė? Atsirado pasiryžėlių. Dauguma ėjo į dirvonus vargo verčiamai.

Kada dešimtimis tūkstančių, apsiginklavę traktoriais ir kombainais, jauni žmonės plėšia dirvonus, tai kur kas lengviau, negu pavieniai, kaip kad Kanadoje yra daroma. Žmogelis, įsigijęs kirvį, kastuvą, kertasi krūmus, verčia šaknis, o tik paskui beria grūdą.

Garbė visiems pionieriams, kurie ryžtasi veržtis į naujas vietas dėl visų labo.

RADIOAKTYVUMAS KANADOJE

Aną dieną du stebėtojai raportavo, kad Muskoka distrikte snigo labai radioaktyviu sniegu. Kiek anksčiau buvo raportuota, kad radioaktyvus sniegas krito apie Sudburį ir Ottawą. Su kiekviena diena vis daugiau ir daugiau radioaktyvumo.

Kas gi atsitiks, jei šis radioaktyvumas, nuolatos stiprinamas atominių eksplozijų, pasidarys toks tvirtas, kad pradės daryti įtaką ir augalus, ir žmones? Ši įtaka gali būti nepastebima iš sykio, bet gali būti labai pavojinga per ilgesnį laiką.

Mokslininkų nėra ištirta, kokio stiprumo radioaktyvumas gali sužaloti augaliją ir žmones. Jie žino tik tokį laipsnį, kuris momentaliai apdegina žmogų ir užmuša. O ką toks radioaktyvumas gali padaryti laipsniškai, per ilgą laiką, nors ir nepastebimas, jie dar neištyrė.

Žmonėms tenka labiau susirūpinti šiuo klausimu. Reikia verstis autoritetus, kad klausimas būtų rimčiau studijuojamas ir reikalus sutvarkytas pirma, negu jis pasidarys pavojingas. Reikia atminti, kad radioaktyvumas nėra lietus. Jis tęsiasi ilgai ir gali labai blogai atsilipti. Nėkurie mokslininkai išsitarė, kad H bombų eksplozijos galėtų užteršti visą atmosferą ištisiems tūkstančiams metų.

Geriausia apsauga yra uždraudimas atominių ginklų. Tas pašalintų pavojų visur ir visam laikui.

"Washingtono Sutartys"

S. Karpė

Jungtinių Valstijų republikonai paskelbė viešai Jaltos pasitarimo dokumentus. Dokumentai, žinoma, sutvarkyti taip, kaip republikonam patinka. Net Churchillas pareiškė, kad yra klaidingų vietų.

Roosevelto priešai rėkia, kad buvo per daug nusileista Stalinui. To pasekoje, eilėje šalių įsigalėjo komunistai. Vokietija suskaldyta pusiau. Rooseveltas siūlęs net penkias Vokietijas iš vienos. Visa eibė "blogybių" priskaitoma tiems trimis vyrams, Rooseveltui, Stalinui ir Churchillui.

Na, kas buvo, tai jau buvo, palikim ramybę. Jei kas negera yra, tai ponas Dulles ir jo draugai ištaisys. Ateityje bus "Washingtono Sutartys" ir jos viską ištaisys. Jau dabar aš galiu šį tą išpranašauti, kaip puikiai viskas bus sutvarkyta.

Atlanto blokas (daleiskime) kariauja su rusais ir kinais. Susirenka trys didieji, Amerika, Anglija ir Francija, Washingtono ir nusprendžia sekančiai:

Rusiją (supraskit, Tarybų Sąjungą) reikia suskaldyti, padarant iš jos ben 16 valstybių. Kitaip negalima, nes ji susideda iš 16 respublikų. Jų visų bėgliai prašo poną Dullesą duoti jiems nepriklausomas valstybes.

Vokietijai gražinti Pomeraniją, Sileziją ir Rytų Prūsiją su Klaipėdos kraštu.

Lenkijai gražinti vakarinę Ukrainą, kurią ji valdė pirmo karo. Taipgi atiduoti jai ir Vilniaus kraštą.

Suomijai atiduoti Suomijos-Korejų respubliką.

Francijai pavesti valdyti Sarą.

Rumunijai atiduoti Bukoviną, Čekoslovakijai Pokarpatiją.

Gal būtų ir daugiau "ažiuštmentų".

Dabar truputį patylėkime ir pasiklausykime, ar nesigirdi nepasitenkinimo? Ir štai ką mes nugirstame:

Rusai keikia Washingtoną, kad jie sudraskė Rusiją. Lietuva keikia Washingtoną, kam atėmė iš jos Klaipėdos ir Vilniaus kraštus. Ukraina keikia Washingtoną, kam atėmė iš jos pusę Ukrainos ir atidavė Lenkijai. Baltarusija pyksta, kad neatsteigė Baltarusijos, kokia ji buvo šimtus metų atgal.

Tai tik keli nepasitenkinimo garsai. Jų būtų dar daugiau. Amerikos kariuomenė turėtų stovėti visoj Europoj, kad išvengus naujų karų.

Prie to viso prasidėtų vidujiniai neramumai, pučai ir perversmai. Įvairios klikos pradėtų varžytis už galia.

Taigi, būtų baisi anarchija.

Jaltos konferencija, tiesa, pakeitė kai kurias sienas. Bet valstybės, jeinančios į tą sritį, sureguliuo savo reikalus, dabar gražiai sugyvena. Nasibara lenkai su čekoslovakais, nesibara lenkai su vokiečiais, nesibara lietuviai su lenkais ir t. t.

Kada šalis valdo pati liaudis, rubežiai nesudaro didelės reikšmės. Jei yra reikalas, juos lengva peržiūrėti. Kita, niekas nevaržo mažumoms veikti pagal savo interesus, pagal savo tautinius interesus.

Tarybų Sąjunga susideda iš 16 respublikų, eilės autonominių respublikų ir autonominių sričių. Šalis taip padalinta, kad kiekviena tautinė grupė turėtų kuo daugiau progų vystytis pagal savo troškimus.

Tik kada šalis valdo kapitalistai ir imperialistai, susidaro visai kas kita. Tik tada tautos negal laisvai vystytis. Tik tada eina kova už sienas ir sritis.

Negali būti jokios abejonės, kad po "Washingtono Sutarčių" būtų šimtus kartų daugiau nepasitenkinimų ir nesutikimų, negu kad yra po Jaltos Sutarčių.

Nereikia, žinoma, įsivaizduoti, kad Jaltos konferencija buvo tobuliausia. Kas gali sutvarkyti viso pasaulio reikalus taip, kad visiems patiktų? Vienoj šeimoj ir tai atsiranda nesklančiumų. Bet Jaltos padėti pamatai laikosi tvirtai. Jei Rooseveltas būtų buvęs gyvas ir dar galėjęs toliau vadovauti Amerikai, istorija būtų buvusi daug geresnė.

Nėkurie tarimai, padaryti diktuojant kariniams reikalams, dabar ištaisomi. Pavyzdžiui, Tarybų Sąjunga ir Kinija baigia likviduoti Jaltos tarimus ryšium su Kinija. Tarybų Sąjunga perleido kinams geležkelį, fabrikus, baigia ištraukti savo jėgas iš Daireno ir t. t. Netrukus Kinija bus liuosa nuo bent kokių užsieninių koncesijų.

Jeigu būtų demokratiškesnė valdžia Japonijoje, laisva nuo amerikiečių diktavimų, būtų galima sureguliuoti reikalus ir tarp Japonijos ir Tarybų Sąjungos; tarp Japonijos ir Kinijos.

Taikiu keliu galima būtų visas problemas išrišti.

A. Matelionio Knyga

J. YLA

Peržiūrėjau Antano Matelionio knygą "Apie Dievus ir Žmones", kurią išleido Laisvė. Knyga išleista gavus iškalno užsąjūmus. Bet ji neturėtų rubežuotis tik tais, kurie užsibakė. Mano manymu, ją turėtų įsigyti kiekvienas LLD narys ir nuodugnai perskaityti, pastudijuoti.

Knyga reikšminga tuo, kad ji kritiškai ima tikėjimus, religijas. Joje, tokiu būdu, yra labai daug minčių kiekvienam, kuris nori giliau pažinti tikėjimus.

Perskaityti tą knygą taip ir matai bibliškas pasakas sutaršytas, kaip kad vėjas sutaršo žmogui plaukus.

Žmogus daug kame pažėngė labai toli. Jis dirba žeme, mašinomis, plaukioja jūromis puikiais garlaiviais, skraido po orą puikiais orlaiviais, kalbasi radijo bangomis, tą pačią sekundą mato televizijoje, kas vyksta už 50 mylių ir toliau visai nepasikeldamas nuo minkštos sofos. Spaudoje jau diskutuojama apie skridimą į mėnulį ir Marsą. Bet religijos klausimu žmogus tebėra vietoje, kur jis buvo tūkstančius metų atgal.

O religijos, kritiškai jas pernagrindžius, yra toks jau senas ir atsilikęs dalykas, kaip medinė žagrė, lyginant

su elektra varomu traktoriumi, kaip piautuvas, lyginant su kombainu. Kodėl taip yra? Todėl, kad didžiulė žmonių neturėjo progos pažinti tuos tikėjimus, nežino, kam jie tiki. O dar svarbiau, tai todėl, kad valdančiosios klasės neleidžia žmonėms pažinti tą protinį žmonių pavergimą. Netikintieji mokslo žmonės neprileidžia mi prie mokyklų.

A. Matelionis savo knygoje papasakoja apie tūlą Mockų. Jis užsimanęs tapti kunigu. Bet besimokindamas kunigų (protestonišku), bestudijuodamas bibliją, jis nustojė tikėti. Būvo numetęs pasimojimą taipiti kunigu, bet pagalvojęs, kad paprasto žmogaus žmonės nepaisys, tad nutaręs baigti savo mokslus ir tapti kunigu, o tik tada pradėti šviesti žmones. Taip ir buvo. Ir jis daug šviesos paskleidė, nors buvo labai persekiojamas ir neturėjo bėgti iš Amerikos.

Lietuvių Literatūros Draugijos nariai turėtų įsigyti A. Matelionio knygą patys sau ir platinimui tarp lietuvių. Ji yra labai naudinga kiekvienam, kad ir netikintiam. Būtų tiesiog savęs nuskriaudimas, jei žmogus pagailėtų poros dolerių įsigyjimui tokio svarbaus ginklo nuo tamsybės.

Pastabos

Praeitą savaitę Britanijos parlamente buvo diskutuojama apie A ir H bombas ir sukeliama radioktyvumas. Svarstoma, kokiam laipsnyje radioaktyvumas sudaro pavojų būsimoms kartoms.

Kadangi į šį klausimą negali atsakyti ir mokslininkai, tai, žinoma, ir parlamentas to negalėjo nuspręsti. Todėl leiboritai pareikalavo, kad būtų priimtas tarimas ir pavesta mokslininkams tą išspręsti.

Reikalavimas, atrodo, gana rimtas ir logiškas.

Iš Hirošimos ir Nagasaki bombardavimų yra žinoma, kad tų žmonių, kurie ir nesusergo dėl gauto radioaktyvumo, tačiau jų vaikai gimė luoši: tai akli, tai pebročiai, tai paralyzuoti ir kitaip sukoneveikti.

Mokslininkams dar lig šiol nepavyko ištirti kokiame laipsnyje radioaktyvumas sudaro tą pavojų.

Taigi, Britanijos leiboritų reikalavimas, kad tas klausimas būtų pavestas mokslininkams ištirti, buvo labai pamatuotas, rimtas ir svarbus. Bet jis liko atmetas.

Jis liko atmetas, nes toriai tam pasipriešino. O jie pasipriešino ne todėl, kad jie ką nors daugiau žinotų ir galėtų duoti paaiškinimą, o todėl, kad "kai mes priimsime tarimą ir vesime tyrinėjimą, tai Maskva tuo patim tarpu ves propagandą".

Koks tai naivus argumentas! O tačiau jis nulėmė rimto ir svarbaus reikalavimo atmetimą. Ar begali būti keistesnio dalyko?

O toks sveiko proto paneigimas ir ignoracija dabar Vakarų pasaulyje turi viršenybę.

Tą patį galima pasakyti ir apie mūsų, kanadiečių, vyriausybę.

Po pastarųjų Amerikoje darytų bandymų su nukliniais sprogimais, Muskoka apylinkėse (Ontario) iškrito sniegas radioaktyvus tokia laipsnyje, kad jis tiesioginiai pavojingas gyvūnijai.

Na, o ką dėl to mūsų vyriausybė padarė? Nei žodžiu neprasitarė.

Pataikavimas, nusilenkimas amerikiečių karo ruošėjų užgaidoms toks visur didelis, kad net sunku šaltai galvoti.

Kada Hitleris su savo klika ruošėsi karami, Kanadoj ir Amerikoje nors retkarčiais buvo išsireiškama, kad Vo-

Piešėjas Benjamin Cortizano apdovanojo prof. Einsteino paties atvaizdu, kuomet jis minėjo savo 76 metų sukaktį. Mokslininkas savo

gimtadienį praleido ramiai, neprisileido net reporterių. Si nuotrauka buvo nutraukta jo paties kamera. Priežastis nepasakoma.

Ką Kiti Rašo

Apie Baltarusiją

Baltarusiai buržuaziniai nacionalistai New Yorke ruošiasi minėti "37 metų sukaktį nuo paskelbimo Baltarusijos tautinės respublikos nepriklausomybės".

Jie tai padarys kovo 25 d. "Nepriklausomybę" jie turi galvoje tą, kuri buvo vokiškų kaizerininkų įkvėpta ir iškepta. Ji, kaip žinia, buvo atlikta pirmojo pasaulinio karo metu.

Kaizerio valdžia bijojo rusų revoliucijos plėtojimosi, jai rūpėjo įtraukti į vokiškąją imperiją juo daugiau tautų, net ir slavų.

Lietuvos, Baltarusijos, Ukrainos nepriklausomybės buvo tokios, kad jos bylojo už "amžinus ryšius" su Vokietija.

Baltarusijos liaudis tuo jau po karo pabaigos paskelbė savo šalį Tarybine respublika, kuri įėjo į tarybinių tau-

kietija pakliuvo į manijakų rankas.

O kokiose rankose dabar randasi Vakarai?

Dulles jau dabar reikalauja naudoti atominius ginklus užlaikymui Quemoy ir Matsuo salų.

Ar karo ruošėjai nėra lygūs ir net didesni manijakai, negu buvusieji hitlerininkai?

Štai koks klausimas išky-la mums dabar ir kuris neturėtų leisti mums ramiai, į viską numojus ranka, sėdėti prie televizijos.

Z. J.

ty šeima. Tarybinė Baltarusija yra oficialiai viso pasaulio pripažinta, kaip savistovi valstybė. Ji dalyvavo įkūrimo Jungtinių Tautų. Ji tebėra Jungtinėse Tautose.

Baltarusiai buržuaziniai nacionalistai išsiuntė į New Yorką spaudai, tarp kitko, paaiškinimą, kas buvo Baltarusija seniau. Mes taipgi gavome to "aiškinimo" kopiją.

Skaitome: "In the past Byelorussia was an independent Nation and played a great part in the medieval history of Eastern Europe. Under the conditions of the time Byelorussia appeared under name of Kryvia and later on (13th century) was known as a Grand Duchy of Lithuania".

Baltarusiai buržuaziniai nacionalistai gaus pylos nuo savo bendraminčių lietuviškųjų dipukų už frazę "was known as a Grand Duchy of Lithuania".

Kaip matote, baltarusiai buržuaziniai nacionalistai skelbia, kad 13-tame amžiuje ne Lietuva buvo Lietuva, bet Lietuva buvo Baltarusija.

Na, tegu!... — R. Mizara.

Tautinę Neapykantą Pakeitė Bendradarbiavimas

Prieš antrą pasaulinį karą ponų valdoma Lenkija pešėsi su Čekoslovakijos respublika dėl Ciešyno srities. Ginčas dėl Ciešyno buvo panašus į ginčą dėl Vilniaus. Santykiai tarpe Lenkijos ir

Čekoslovakijos buvo tiek įtempti, kad išrodė, jog tarpe dviejų šalių gali kilti karas. Varšuva ir Praha mosikavo ginklais. Tautinė neapykanta buvo pasiekus čukurą.

Visa tai išnyko kaip tamsi praeitis. Liaudiškoji Lenkija susitaikė su liaudiška Čekoslovakija.

Upė Olsa toj vietoj skiria Lenkiją nuo Čekoslovakijos. Dešinioj jos pusėj gražus lenkiškas Ciešyno miestas. Kairioj upės pusėj išsidriekęs tuo pačiu vardu čekiškas miestas. Tiltas per upę, nacių sugriautas karo metu, išbudavotas bendromis lenkų ir čekų pastangomis. Tiltas taip ir pavadintas "Draugiškumo Tiltu". Iš vienos ir kitos pusės didelis trafikimas. Biznis tarpe abiejų šalių didelis.

Per pastaruosius penkis metus prekyba tarpe Čekoslovakijos ir Lenkijos padidėjo 35 kartus.

Taikos, draugiškumo nuotaukos pakeitė kerštą ir šovinizmą.

Taip yra su Ciešynu. Taip yra su Vilnium, į kurį demokratinė Lenkija neturi jokių pretenzijų. Taip yra ir su Klaipėdos kraštu. Taip yra ir su visa Vakarų Ukraina, kurią Lenkijos ponai dar nuožmiau teriojo negu jie teriojo Vilniaus kraštą.

To nemato tik visiškai apspangę lenkų ir lietuvių pasturlakai, susibūrę emigrantų lizduose. To nemato ir ukrainiški išdavikai. — Vilnis.

"Lysistrata"

2,500 metų tam atgal graikų rašytojas Aristophanes parašė dramą "Lysistrata". Tai pažiūra klasikinės graikų literatūros. Šį teatralį kūrinį matė senovės graikai ir senovės romiečiai. Jį vaidino feodalinėj ir kapitalistinėj Europoj.

Bet štai kas atsitiko su "Lysistratos" leidiniu Amerikoje: Paštas atsakė jį persiųsti Kalifornijon vienam knygu pardavėjui. Paštas sako, kad tai nepadorus kūrinys. Tą patį sako ir federalinis teisėjas McGuire.

Vėl bus juokų visam civilizuoatam pasauliui.

Amerikos pašto karas prieš Aristophanes, gyvenusį 410 metų prieš Kristų gimsiant, kitaip negalima išaiškinti, kaip tik tai tuo, kad "Lysistrata" yra antikarinė drama.

Išsigando dramaturgo, kuris gyveno prieš tūkstančius metų. — L. Pruseika.

Jaltos Konferencijos "Paslaptys"

Praėjus desėtkui metų nuo įvykimo Jaltos konferencijos, mūsų valstybės departamentas viešai paskelbė jos visus tarimus, visas smulkmenas, susijusias su sušau-

ŠYPSENOS

Tai Prašom

Atėjo pas kleboną žmogelis ir klausia:

"Ar galima užpirkti mišias už savo priešus?"

"Taip. Kristus mus mokino mylėti ir savo priešus," atsako kunigas.

"Tai prašom atlaikyti mišias už Liuciperį," tarė žmogus duodamas dešimkę.

Ką Patarti

Ateina kaimynas pas savo kaimyną ir sako:

"Mano kaimynas iš dešinės, kurs dirba naktiniu sargu, aną dieną parėjęs rado peleninėj galą labai brangaus cigaro. Tu žinai, jis rūko pypkę. Prašo jis mane patarti, ką daryti?"

"Ką daryti," atsako kaimynas iš dešinės. "Pasakyk, kad jis nepirkėtų žmonai tokių brangių cigarų".

Kodėl Nepakviesti

Žmona nusivedė vyrą į madų parodą. Išėjo jauna jauna mergina gražioj suknelėj.

"Na, kaip tau patiktų tokia suknelė mūsų namuose per mūsų vedybų sukaktuvių balių?" klausia žmona, norėdama, kad vyras pirktų jai tą suknelę.

"Galime užkviesti ją", atsakė vyras.

kimu, diskusijų eiga, etc. ect.

Dokumentas ilgas. Jis užima apie 32 puslapius smulkaus rašto New York Times. Norint jį atidžiai perskaityti ir gerai suvirškinti, neužtenka keletos dienu.

Bendrai, paskelbtose Jaltos "paslapyse" nėra nieko didesnio, kas ligi šiol nebuvo žinoma. Visa, kas buvo sverbesnio nutarta, buvo ir paskelbta. Nebuvo smulkiai paskelbta tik "pats priėjimas" prie nutarimų padarymo; nebuvo smulkiai paskelbta tik diskusijų eiga tuo ar kitu klausimu, svarstytytu Jaltoje.

Du didieji — Rooseveltas ir Stalinas — konferencijos dalyviai jau mirę, jų jau nebėra gyvųjų tarpe. Todėl įėdu negali prie šitų "paslapyčių" nieko pridėti neigi atimti. Gyvas tik Churchillas; jis gali tuo ar kitu klausimu svarstytytu Jaltoje, "pasiaiškinti", jei reikės, save pateisinti.

Kodėl valstybės departamentas matė reikalo Jaltos konferencijos protokolus ir visa, kas su jais susiję, dabar paskelbti, mes nežinome. Mr. Dulles pirmiau sakė skelbsiąs, vėliau — neskelbsiąs. Bet kažin kaip atsitiko, kad šitos "paslaptys" pateko (Pabaiga ant 8 pusl.)

Dulles "Seizin" Kanada

Po to, kai Canadian Club susirinkime Kanados užsienio reikalų ministeris L. B. Pearson pasakė kalbą, pripažindamas, kad Kanada tuojaus būtų kare, jei Amerika įsiveltų, nežiūrint to, kad Kanada nėra įsipareigojusi, tuojaus pasipylė plačios diskusijos po visą Kanadą.

Toronto dienraščio Telegram bendradarbiė Judith Robinson parašė straipsnį, kuriam davė sekantį užvardinimą: "Taking Feudal Seizin". Žodis "seizin" reiškia užvaldymą, perėmimą nuosavybėn. Tame straipsnyje ji rašė:

"Negerai, kad John Foster Dulles įsakė paliuosuoti vašingtoniškę Jaltos istoriją tą pačią dieną, kai jis atvyko į Ottawą atlikti 'seizin'.

"Tas labai apsunkena Lesterį B. Pearsoną. Prikabinęs pirmadienį mūsų vežimą prie žvaigždžių ir Ruožų (Stars and Stripes), Kanados užsienio reikalų ministeris galėjo norėti truputį pailsėti, kad nervai atslūgtų. Savaitė kita, jei ponas Dulles būtų leidęs, būtų pagelbėję Pearsonui.

"Bet pirmadienis dar neouvo atslūgęs, o ketvirtadienis atnešė" į Ottawą poną Dulles ir jo Jaltos atidengimus; ne vienu kartu, bet tuojaus vieną paskui kitą. Matomai Vašingtono valstybės departamento politika yra neduoti setelitams ramaus sezono peržiūrėjimui palaiminimų, primestų jiems kitų. Gydymas sukrėtimu.

"Pasakyk kurią dieną jėms, kad nuo dabar jų užsieninė politika bus nustatoma Vašingtone. Kitą dieną įrodyk jiems, kaip lengvai Vašingtono didžioji politika išdirbama politikierių, visai nenusimanančių apie jokią istoriją, nepaisančių jokių jausmų, ir indiferentiškų bent kokiems interesams, išskyrus jų pačių dokumentus, taip, kad mes pavaldiniai negalėtume nesuprasti savo naujos padėties."

Jį prisimena Sir John, Wilfrid Laurer, kurie turėjo nemažai susirėmimų su Vašingtonu. Anie spyrėsi, kovoję už Kanados nepriklausomybę. Jie protestavo prieš diktavimus. O Pearsonas likvidavo viską. Vašingtonas nutars, o mes, norime, ar ne, turėsime eiti ir vykdyti.

"Jei nors savaitei būtų su laikę Jaltą," baigia ji, "ir būtų buvęs kiek minkštesnis dėl Pearsono, išvargusio atiduodant viską, ponas Dulles būtų padaręs dalykus daug laimingesniais. Nes išrodo, kad oras rytoj dėl paėmimo bus gražus..."

Andre Laurendeau, francūzų dienraščio Le Devoir

redaktorius, tiesiog pareikalavo, kad Pearsonas rezignuotų.

"... Tokiu būdu, kaip teigia Pearsonas, įsipareigojimai, kurių mes nepadarėm, atiduoda mus mirčiai. Jeigu taip yra, tai kodėl ponas Pearsonas neįteikia ponui St. Laurentui savo rezignacijos kaip užsienio reikalų ministeris? Kam reikalingas užsienio reikalų ministeris, kuomet mes prisipažįstame viešai, kad vyriausiais klausimais mes neturime užsienio politikos? Kodėl nebūti atvirais ir nepareikšti, kad tikruoju mūsų užsienio reikalų ministriu yra ponas Dulles..."

Jis sako, kad tokio svarbaus pareiškimo niekas negirdėjo per 18 metų. Tai esąs negirdėtas kolonializmas.

Laurendeau klausia: "Kas tuomet, pagal poną Pearsoną, yra ta Kanados politika? Galutinai išnagrinėjus, pasirodo, kad tai automatiškas karas... Karas Ottawoj, kadangi karas Vašingtone: užsikrėtė mas, atominis užteršimas, osmiškas puvimas, liguistas noras bėgti prie sauzūdystės... Tiktai vienas tarimas: tai būtina būti toj pusėj, kurį pradės karą. Mes vesime karus, kuriuos Vašingtonas nutars..."

"Ar tai čia politika valdžios, kuri save vadina Kanados valdžia?"

Kitoj laidoj ponas Laurendeau rašo:

"... Šis ministeris, ponas Lester B. Pearson, pareiškė pirmadienį Toronte: jei Amerika yra kare, Kanada taip pat; apie neutralumo idėją negalima nei galvoti.

"Jei Amerikos veiksmai ant Formosos pradėtų didelį karą, mes būtume įtraukti automatiškai. Ponai Eisenhower ir Dulles, kurių mes nerenkame, nutars už mus..."

"Ar yra kitas laisvas kraštas, kuris būtų taip pririštas?"

"Karas, apie kurį mes kalbame, yra atominis karas. Ar jūs, ponas Pearson, taip skubatės užtraukti ant mūsų žalvos hidrogeno bombas?"

Jis sako, kad nuklinio karo akyvaizdoje negalima net galvoti apie automatišką įsipareigojimą stoti į karą. Tai iš kalno pasidavimas mirčiai.

"Mes turime teisę žinoti, ar tie, kuriuos mes išrinkome, tiki į politiką atidavimo mūsų į pavojingų draugų rankas. Mes turime teisę žinoti, ar mes turime Ottawoje kanadišką valdžią, ar gauleiterius iš Vašingtono".

Tai tik pora pavyzdžių, kurie parodo, kaip reagavo

Kanados užsienio reikalų ministeris Pearsonas ir Jungtinių Valstijų valstybės sekretorius Dulles. Ponas Dulles lankėsi Ottawoj, matomai tikslu apraminti Kanados vyriausybės nepasitenkinimą prekybos klausimuos.

Dar dėl Dujų Vamzdžio

Pranešimas, kad dujų vamzdžio pravedimas iš Albertos į Ontariją ir Kvebeką atidėtas dar vieniems metams, aiškiausiai parodė, kiek Kanada nepriklausomybės turi. Tuom pat sykiu tas parodo ir tai, kiek maža patriotizmo yra pas tuos žmones, kurie kontroliuoja Kanados bankus, apdraudos kompanijas ir kitas finansines įstaigas.

Atvedus dujas į Ontariją ir Kvebeką, susidarytų labai geros sąlygos dėl šių provincijų vystymosi industriniai. Dujos suteiktų pigios energijos. Ypač tas būtų labai svarbu šiaurinėms sritims. Bet žiūrėkit, kaip tas reikalas stovi.

Daugelio organizacijų pagėdavimas, kad vamzdį pravestų vyriausybė ir paliktų jį visuomenės nuosavybėj, aišku, privatiško biznio sąlyje nerado didelio pritarimo nei vyriausybėj, kuri sudaryta iš privatiško biznio atstovų, nei finansinėse įstaigose. Pasipiršo amerikiečių kompanija. Ji gavo leidimą pravesti tą vamzdį.

Ta kompanija neturi užtektinai finansų. (Reikia virš \$300,000,000). Ji nori, kad Kanados vyriausybė duotų garantiją bonų, kuriuos ji išleistų. Kitaip sakant, amerikiečių kompanija nori pravesti dujų vamzdį Kanados vyriausybės pinigais.

Vyriausybė, po ilgo atidėliojimo, sutiko. Ji pavedė Industrinio Vystymosi Bankui duoti tą garantiją. Bet kompanijos, kurios kontroliuoja Albertoje aliejaus ir dujų šaltinius, apsižiūrėjo, kad ta garantija duodama tokiomis sąlygomis, kuriose tas bankas galėtų tapti vamzdžio kontrolierium. Girdi, tokiu būdu vamzdis gali patapti valstybės nuosavybe. Mat minėtas bankas yra valstybės žinioje. O kadangi amerikiečių korporacijos nepirtaria valstybiniam bizniui, tai jos ir užrietė nosį. Jos davė suprasti, kad jos nenori sutikti parduoti dujas tokiai kompanijai, kuri ateityje gali būti valstybės nuosavybė.

Stai jums ir kermašius. Kanada turi dujų, aliejaus, pinigų, bet tuom pačiu sykiu negali savo dujų gauti dėl savo žmonių labo. Pirmoj vietoj dėl to, kad tie visi šaltiniai svetimų rankose, o antroj — dėl to, kad savi finansieriai nenori imtis atsakomybės praveisti vamzdį.

Kanadiečiai į Persono kalbą, painformuojančią kanadiečius, kad Kanada bus kare ta pačia diena, kaip ir Amerika, nors ji nėra įsipareigojusi. Kaip Judith Robinson, taip ir Andre Laurendeau nėra joki pažangiečiai. Tai buržuaziniai žmonės. Darbininkų rateliuose dar daugiau susirūpinimo.

komybės praveisti vamzdį. Nenori ir vyriausybė.

Profesorius C. L. Barber savo laiške vienam Toronto laikraščiui labai teisingai pastebi:

"Turi būti ypatingai erzinančiu dalyku daugeliui kanadiečių, kad jėms tenka remtis amerikiečių kapitalu norint išvystyti savo svarbius naturaljus resursus".

Jis sako, kad bankai ir didelės apdraudos kompanijos nenori imtis to darbo. Tokiai padėčiai esant, vyriausybė esanti vienintelė išeitis.

"Sutikdama leisti Industrinio Vystymo Bankui padėti išvystyti šį projektą (vamzdžio pravedimą), Kanados vyriausybė parodė, kad Kanada gali finansuoti tuos projektus pati, jeigu ji nori," sako jis.

Nesą reikalo padaryti tą visalakiu dalyku. Vėliau vyriausybė galėtų, sako jis, parduoti šėrus visuomenei.

Atsakydamas į klausimą, ką dabar daryti, jis siūlo:

"Dabar, kada Amerikos kapitalas, dėl savo neapykantos 'valstybismui', atsisakė priimti valdžios pasiūlymą, jo teisės turėtų būti nutrauktos o vamzdžio pravedimu turėtų rūpintis vyriausybė, padedama privatiško kapitalo."

"Tokiu laiku, kada Kanadoje yra daug bedarbių, mes negalime daleisti, kad šis projektas būtų atidėtas dar metams laiko. Laikas Kanadai padaryti galą savo kolonijiniam priklausymui nuo turtingų Amerikos kapitalistų. Neparduokime savo prigimtos teisės už masę amerikiečių dolerių".

Su šiuo jo pareiškimu pilniausiai sutinka didelė didžiūma Kanados žmonių. Klausimas lieka, ar mūsų valdovai bus pasirengę elgtis pagal žmonių troškimą. Ne visada jie pasirodė žmonių valios pildytojais.

Laikas būtų žmonėms garsiau kalbėti apie savo krašto reikalus. Juk jau dabar išrodo, kad Kanada labai mažai nepriklausomybės turi, kaip politiniai, taip ir ekonominiai.

TORONTO. — Čia didelis nepasitenkinimas, kad "Grey Cup" žaidimai šį rudenį bus Vancouveryje.

Ypač nepatenkinti viešbučiai ir kiti biznieriai, kuriems nemažai pelno duoda šios žaidynės.

Mirus

Petrui Litvinskui

Reiškiu gilią užuojautą jo žmonai Marijonai, dukterei ir sūnui, broliui ir seserei

A. Karpavičius
Toronto

ANTAN

Kinų

menį va-

ninis apd-

ge su

žiūrovui

mo per

padėti,

rakteri

kia kilnu

mą. Balt

kaip ir g

dulą ir l

ninės ka

žyto ve

gudruma

kaukė

vy" — p

da reiš

ga, o gė

sumą. K

ri pritv

liavėlių

plasnaja

Kariai a

dėvi laba

pagrąžin

arba me

kurių ga

bumbuli

Pagyve

ilgą barz

kad barz

gu aktor

išdažytas

komiška

rojų ve

kalba pl

sceną v

žingsniu

siję su b

žalojimu

terų va

na vyr

Kinijos

mas vis

Lan-fan

terų ir ja

menis, n

dos, dau

šimt met

kad kinų

nis taip

Kinų t

žiai pa

spalving

soje bliz

spalvų š

tų form

tingiausi

kepurės,

bės pag

stogelių,

ri savo

funkciją

le. Kinų

giasi ta

net vaiz

noje atr

Moterys

ko drab

labai ilg

kuriuos

tašas.

tas rank

džia žem

tyr ir vė

daiktas,

pat turi

Kinai s

ANTANAS VENCLOVA

Kinijos Teatruose

(Kelionės Ispūdžiai)

(Taša)

Kinų teatre didžiulį vaidmenį vaidina grimas ir sceninis apdaras. Grimas drauge su aktorius kostiumu žiūrovui nusako vaizduojamo personažo visuomeninę padėtį, o kartais ir jo charakterį. Raudona spalva reiškia kilnumą ir širdies grynumą. Balti drabužiai scenoje, kaip ir gyvenime, reiškia gedulą ir liūdesį, o balta sceninės kaukės (stipriai nudažyto veido) spalva reiškia gudrumą ir išdavystę. Žalia kaukė — tai "girių valdovų" — plėšikų simbolis, juoda reiškia griežtumą ir jėgą, o geltona — drąsą ir narsumą. Kariai už nugaros turi prityvirtintus nedidelių vėliavėlių kotus. Ant jų kotų plasnoja ir pačios vėliavėlės. Kariai ant galvos paprastai dėvi labai puošnią diademą, pagražintą ilgomis bambuko arba metalo rykštėmis, ant kurių galų supasi tam tikri bumbuliukai.

Pagyvenę herojai nešioja ilgą barzdą (iš tolo matyti, kad barzda prikabinata). Jei aktorius veidas ryškiai išdažytas, tai aišku, kad tai komiška figūra. Moterų herojų veidas nubaltintas, jos kalba plonais balseliais ir po sceną vaikščioja smulkiais žingsniukais (matyti, tai susiję su buvusiu moterų kojų žalojimu). Tarp kitko, moterų vaidmenis dažnai vaidina vyrai. Vienas garsiausių Kinijos aktorių, plačiai žinomas visame pasaulyje Mei Lan-fan puikiai vaidina moterų ir jaunų mergaičių vaidmenis, nors jam jau yra, rodos, daugiau kaip šešiasdešimt metų. Reikia pažymėti, kad kinų teatre vyrų vaidmenis taip pat vaidina moterys.

Kinų teatro aktorių drabužiai pasižymi nepaprastu spalvingumu. Rampos šviesoje blizga ir žėri įvairiausių spalvų šilkas, mums neįprastų formų drabužiai ir sudėtingiausia galvos danga — kepurės, sudarytos iš daugybės pagražinimų, kaspinių, stogelių, kurių kiekvienas turi savo reikšmę ir savo funkciją vaidinamame veikale. Kinų teatro herojai rengiasi taip iškilmingai, jog net vaizduojamas elgeta scenoje atrodo kaip karalius. Moterys dažnai rengiasi šilko drabužiais su plačiomis labai ilgomis rankovėmis, kurios uždengia rankų plaštakas. Vaidinimo metu jos tas rankoves nuolat nuleidžia žemyn, atverčia aukštyn ir vėl nuleidžia. Galimas daiktas, kad šis žestas taip pat turi savo reikšmę.

Kinai savo operas skirsto į

dvi rūšis: Pekino ir vietines operas. Pekino operos, matyti, kadaisė buvo susijusios su imperatorių rūmais. Jų turinį dažniausiai sudaro įvairūs istoriniai įvykiai, kariai, kovos, politinės intrigos. Vietinės operos, susikūrusios įvairiausiose Kinijos vietose, yra realistiškesnės ir demokratiškesnės savo turiniu. Jų veikėjai — miestiečiai ir valstiečiai, studentai, amatininkai ir kiti paprasti Kinijos liaudies atstovai.

Kinų opera — sintetinis menas, kuriame glaudžiai jungiasi drama, šokis, opera ir dažnai dargi cirko akrobatika. Kai kurios operų vietos vaidinamos ištisine pantomima, be žodžių ir muzikos. Visa tai klasikine kinų operą daro visiškai nepanašią į tai, ką mes esame įpratę vadinti opera.

Kinų teatruose matai taip pat trumpųjų pantomiminių vaidinimų, beveik ištisai sudarytų iš įvairių triukų, kurie gerai pažįstami ir Europos teatrui: pasigėrusio žmogaus vaizdavimas, ieškojimas vienas antro tamsoje ir t. t. Vienas kinų teatro žinovas rašo, kad kinų klasikine opera, kaip ir Šekspyro bei romantinė pjesė, jungia savyje komizmą ir tragizmą, išdaigą ir kraują, piruetus ir ašaras. Linksomosios klasikinio kinų teatro pjesės primena italų komedia del arte, o rimtosios, paprastai vaidinamos spektaklio antroje pusėje, primena antikinės Graikijos vaidinimus.

Daugelis vietinių operų, neabejotinai, turi po keletą šimtų metų, o kai kurios, galimas daiktas, yra susikūrusios ir prieš tūkstančius metų, iš kartos į kartą pereinant tekstui, melodijoms, vaidybos priemonėms.

Mums teko matyti nemažą vietinių operų. Į atmintį iš jų ypačiai įstrigo opera, vadinama "Lian Šan-bo ir Čžu In-tai". Jos pagrindas padėta liaudies legenda, turinti ne mažiau kaip 1600 metų, be galo populiari daugelyje Kinijos vietų. Turtingo dvarininko duktė Čžu In-tai stovėjo prie lango ir matė daug vieškeliu einančių studentų. Ji irgi nusprendė iškelti mokytis į gražų miestą Chančžou. Tėvas jos sumanymui nepritarė. Tada duktė persirengia chiromantu ir įteigia tėvui, kad jis dukterį būtina leisti į mokslo. Čžu In-tai su tarnaitė, persirengusios vaikinais, keliauja į Chančžou. Kelionėje herojė susipažįsta su jaunuoliu Lian Šan-bo ir susidraugauja su juo. Kartu juodu mokosi tre-

jus metus. Mergaitė pamilsta jaunuolį, nors šis netgi neįtaria, kad jo draugas yra mergaitė.

Čžu In-tai grįžta namo. Lian Šan-bo sužino, kad jam nelemta būti Čžu In-tai vyrui. Jis suseraga ir, grįžęs namo, miršta. Tai sužinojus, Čžu In-tai apima begalinis sielvartas. Ji nusprendžia mirti. Tuo metu į jos tėvo namus atvyksta naujojo jaunikio Ma Ven-cajaus pasiuntiniai. Tėvui leidus, herojė vyksta pasimelsti ant savo mylimojo kapo. Ji ties kapu dainuoja:

Aš panaši į gervę, kuri grįžta iš pietų, atsilikusi nuo pulko,

Aš panaši į gėlę, kurios lapeliai vėjas išblaškė
Aš panaši į strėlę be lanko.
O mirtie! Priimk mane! Tu Būsi man priepiauka,
Į kurią veržiasi laivas be vairo ir be burių...

Tuo tarpu kyla audra, prasiiveria kapas, ir Čžu In-tai nužengia pas savo mylimąjį. Audrai nurimus, dvi raudonos plaštakės pakyla iš kapo. Tai Lian Šan-bo ir Čžu In-tai. Jiems niekad nebereikės skirtis...

Toks yra šios kinų "Romeo ir Džiuljetos" turinys, žinoma, atpasakotas pačiais bendriausiais bruožais. Opera sukurta Šoasino mieste (netoli Šanchajaus) ir yra viena mėgstamiausių jaunuomenės operų.

Galima manyti, kad kinų klasikine opera yra perdėm sąlyginis menas, neturintis savyje nieko realistiško. Tačiau tokia pažjūra neturi pagrindo. Negalima nesutikti su žinomuoju lėlių teatro meistru S. Obracovu, kada jisai kalba: "Taip, kinų teatras sąlyginis, kaip ir kiekvienas menas, bet tai visai nerealistiškas."

Kada rusaitė dainuoja apie šermukšnę, tai sąlygiška? Žinoma. Nes gyvenime niekas nekalba dainuodamas. O mergaitė tai daro. Maža to: dainoje šita šermukšnė svajoja atsikelti pas ažuolą, bet apie tai tikra šermukšnė svajoti negali, nes, pirma, gamtos jai nebuvo galimybė galvoti, o antra, tokiam persikėlime tiesioginė prasmė šermukšnės medžiui nėra. Ir tuo pat metu ši daina teisinga, realistiška, nes čia kalbama ne apie šermukšnę, o apie mergaitę. O šermukšnė — tai meninis paveikslas, padedąs atskleisti turinį.

Meno kūrinys gali būti realistiškas ar nerealistiškas dėl sąlygiškumo laipsnio, o dėl buvimo ar nebuvimo vidujinės tiesos ir jos realumo.

Toliau Obracovas kalba apie tai, kad mes nelaikome kažkuo nerealistišku, jeigu ketvertas ar penketas pagrindinių herojų europinėje

operoje vienu metu garsiai dainuoja tai, ką kiekvienas jų tuo metu galvoja, nors tai ne mažiau sąlygiška, negu žengimas per nematomą slenkstį kinų teatre.

"Mes, išauklėti europinio teatro formomis, — plėtoja savo mintį S. Obracovas, — šį sąlyginį slenkstį fiksuojame kaip kažką mums nelaukto, o kinų žiūrovas priima šį sąlygiškumą kaip absoliučiai jam suprantamą ir šia prasme besąlygišką dalyką. Juk pagrįdė gi yra gyvenimiškoji tiesa, kaip ji yra ir daugumos tradicinių kinų teatro pjesių paties turinio pagrįdė..."

(Bus daugiau)

Apie Apysakas

Puikis Iljos Erenburgo romanas "Audra" jau užsibaigė. Buvo ilgokas, bet labai įdomus. Kas jį atydžiai sekė, susidarė gerą vaizdą apie tą "audrą", kuri nusisautė beveik visą pasaulį. Ir istorikai negalės taip vaizdžiai perstatyti tą baisią žmonijos nelaimę.

Dabar skaitote K. Vairo-Račkausko apysaką apie vieno Oklando angliakasio nelaimę. Autorius gyvena Jungtinėse Valstijose ir gerai pažinojo angliakasių gyvenimą. Bet tas įvykis pradžioje šio šimtmečio. Jis parodo, kokiose sąlygose tada angliakasiai dirbo ir gyveno. Per kovas, unijų pagalba, angliakasiai daug atsiekė. Jie niekad nebegrįš atgal į tokias sąlygas. Apysaka trumpa, ji greitai užsibaigs.

Po to pradėsime apysaką iš Lietuvos gyvenimo karui praužus. Tai bus H. Korsakienės apysaka "Gyvenimas Išėjus". Apysaka tikrai gražiai parašyta. Autorė parodo ne tik tai, kaip karo nuteriotos Lietuvos sveikatos saugotojams buvo sunku veikti mažuose užkampiuose, kur pirmiau nebuvo jokių gydymo įstaigų, bet ir jaunų gydytojų pergyvenimus, jų pasiaukojimą žmonijos labui.

Jauna gydytoja, vos užbaigusi mokslus, pasiūnčiama į mažą užkampį. Ji pradžioje labai nerimauja, nepatenkinta, kad tokion praston vieton ji pasiūnčiama. Bet praktikoje ji suranda, kad galima rasti laimę ir mažame užkampyje, jei žmogui prie širdies žmonės.

Mes patariamė perskaityti tą apysaką atydžiai.

Liaudies Balsas turi ir daugiau gražių apsakymų iš Lietuvos gyvenimo. Jos tilps Liaudies Balse atatinamoje eilėje.

PARYŽIUS. — Francijos senatas užgryė Paryžiaus sutartis. Reiškia, Francija ratifikavo sutartis.

Iš penkiolikos šalių, 10 jau ratifikavo.

Ivairyenybės

Paros Ilgumas

Mokslininkai apskaičiuoja, kad tuomet, kai mūsų Žemės rutulys tik susidarė, tai yra prieš bilijonus metų, jis sukosi apie savo ašį daug greičiau. Tada para trukdavo tikrai 5 valandas.

Laikui bėgant, sukimosi greitis mažėjo ir mažėjo. Dabar Žemė apie savo ašį apsiskaita per 24 valandas. Už daug milijonų metų para bus daug ilgesnė.

—o—

Lokio Miegas

Lokys, dažnai vadinamas meška, žiemos metu miega. Miego metu jis praranda nuo 100 iki 120 svarų riebalų.

Tie riebalai palaiko jo kūno šilumą.

—o—

Panika

Kartą anglų rašytojas Konan Doilis pasirinko 10 savo pažįstamų, gerbiamų žmonių, priklausančių aukštesiems visuomenės sluogsniams, ir pasiuntė jiems visiems vienodo turinio telegramas: "Tučiuojau bėk, viskas žinoma."

Per dvidešimt keturias valandas visi jie pabėgo į užsienį.

GALĖS PAKEISTI ŽMOGAUS KRAUJĄ

TORONTO. — Queen's universiteto tyrinėtojai suradę skystį, kurį bus galima naudoti vietoj kraujo darant kraujo transfucijas.

Taip raportavo provincialis sekretorius Nickle Ontarijos seimelyje.

Tas skystis bus vadinamas "Dextran'u" ir bus visai tinkamas vietoj kraujo.

Belgijos Katalikai Šturmo Bruselį

BRUSELIS. — Belgijos katalikai surengė nepaprastai didelį samburdį prieš socialistų ir liberalų koalicinę vyriausybę, kuri nori sumažinti katalikų bažnytinės mokykloms pagalbą.

Krikščionių demokratų opozicija sutraukusi į Bruselį 60,000 demonstrantų, kurie šturmo barikadas, pastatytas policijos, ir puolė pačią policiją.

Per susikirtimą 40 asmenų sužeista. Policija suėmė 64 asmenis, jų tarpe 4 parlamento narius (katalikų atstovus). Vėliau paleido, išskyrus 15, kurie busia traukiami teisman.

Iš 1,646,000 Belgijos mokinių, 934,000 eina į privatiškas bažnytinės mokyklas. Pernai privatiškoms mokykloms valdžia davė \$92,000,000. Šiomet norėjo numažinti \$5,000,000.

Montrealo žinios

Didins St. Luc Ligoninė

St. Luc ligoninės pareigūnai nutarė praplėsti ligoninę (kurion daugiausiai vežami nelaimingais atsitikimais sužeisti bei staiga susirgę dėl pirmos medikalės pagalbos), nes esamos patalpos neganėtinai pakankamos ligonių aprūpinimui.

Tam jau užpirkta ir žemė, turinti 3,017 kvadratinių pėdų. Žemė su senais nugriovimui namais kainuoja \$24,000.

Verduną Galvoja Užimti Mynyškų Salą

Viduryj šv. Lauryno upės, ties Verduno miestu, randa si dviejų mylių ilgio sala, kurią dabar valdo minyškos. Verduno miesto taryba diskutuoja ir rimtai galvoja nupirkti tą salą ir joje išbuda- voti gyvenamus namus, apie

\$75,000,000 vertės. Apskaičiuojama, kad ten galėtų sutilti tarpe 33,000 ir 40,000 gyventojų.

Tačiau atsistoja susisieki- mo problema. Tiesti tiltą ar išpilti kelią? Pagaliau, kas padengs išlaidas už kelią ar tiltą? Nuomonė vyrauja, kad turėtų padengti šias išlaidas provincialė ir federalė valdžios.

Ar jos tą prisims, tai didelis klausimas. Jei ne, tai gal ir visi planai dėl minyškų salos nueis vėjais.

Nekilnojamojo Turto Taksai Tie Patys

Montrealo miesto tarybos biudžeto komitetas nutarė rekomenduoti, kad šiais metais būtų palikta ta pati vertybė ant nekilnojamojo turto, taipgi už ją ir tie patys taksų mokesčiai.

Dabartiniu laiku bendri

taksų mokesčiai yra, pagal miesto vertybę, \$1.50 už kiekvieną \$100. O mokyklų taksai: katalikų \$1, protestonų \$1.50 ir neutralių \$1.65 už kiekvieną \$100.

Gimė

Mr. ir Mrs. Raksčiai (Baublytė) susilaukė sveikos ir gražios dukrelės. Motina ir naujagimė jaučiasi gerai.

Serga

Stasys Nevardauskas susirgęs. Ligonis, rodosi, randasi namie.

Ona Vilkaitienė serga ir guli Ste. Jeanne d'Arc ligoninėje.

Taipgi serga Vincas Macijauskas ir Elena Macijauskienė ir Kostas Mikėnas.

Mirė

Kovo 19 d. mirė M. Kartavičienė - Lennard (Bronėkiūtė), sulaukusi 86 metų amžiaus.

J.—

OTTAWA NESIBAIDO DR. OPPENHEIMERO

OTTAWA. — Kanados National Research Council čionai užkvietė amerikietį mokslininką, Dr. J. Robert Oppenheimerą, duoti lekciją birželio mėnesį. Minėtas Council (mokslininkų taryba) turės konferenciją teoretinės fizikos klausimu.

Dr. Oppenheimer, kaip pamenate, buvo pašalintas iš atominės tarybos kaip neuztikimas. O Washingtono universitetas uždraudė jam net koją užkelti ant jo žemės. Dėl to net 7 mokslininkai atsisakė duoti paskaitas to universiteto šaukiamoj konferencijoje.

KĄ KITI RASO

(Atkelta nuo 5 pusl.)

į New York Timeso redakcijos rankas!

Kai tai sužinojo republikonai senatoriai, jie pradėjo rėkauti, purkštauti, reikalauti, kad "paslaptys" kuo greičiausia būtų paskelbtos viešai, kad visi, kas nori jas žinoti.

Na, ačiū savo žioplumui, valstybės departamentas ir paskelbė.

Mums atrodo, jog dabar makartistai, naudodamiesi paskelbtomis "paslaptimis", pradės aršesnę kampaniją ypatingai prieš Rooseveltą (ir, žinoma, Staliną). Jau dabar tūli jų reikalauja, kad Jaltos konferencijos nutarimai būtų Kongreso atmesti.

Makartistai ir visi jų talkininkai, naujo karo troškėjai, jau seniai kaukė prieš Jaltos nutarimus. Dabar jiems bus didesnės progos, pablusinėjus šias "paslap-

Buff Estes (kairėj) dabar jau 38 metų amžiaus, bet jis profesionaliu muzikantu tapo 15 metų būdamas. Jis grojo daugelyje orkestrų, jų tarpe ir Benny Goodmano orkestre. Dabar jis yra au-

tomobilių pardavėjas, bet neapleidžia ir muzikos. Jo sekstetą galima girdėti ant radio šeštadieniais. Įdomu tas, kad grupė nenaudoja rašytos muzikos, groja "iš galvos".

ties", iš naujo pradėti kampaniją prieš koegzistenciją, prieš taikų pasaulio valstybių sugyvenimą.

Jie susiras talkininkų ir užsienyje. Čiang Kai-šekas jau rėkia. Lenkijos pilsudkininkai, Vokietijos naciai, ir kitokie reakciniai gaivalai taipgi bandys krauti iš šitų "paslapčių" sau politinį kapitalą.

Bet nieko jie tuo nelaimės! Atsiminkime, kad prieš 10

metų, kai fašistinė ašis buvo baigiama palaužti, tos rūšies elementai taipgi rėkė prieš Jaltą, bet jų žodžiai niekur nerado atgarsio.

Mums atrodo, kad ir šiuo kartu jie parėkė, pašokinės, o gyvenimas eis savo keliu, taiką mylinčioji žmonija aiškiau ir garsiau pasisakys, jog Jaltos konferencijos nutarimai buvo geri, teisingi, tik reikia juos gyveniman vykdyti. — Laisvė.

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. Tremore 6679

VERDUN, QUE.

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius
Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikų parduotuvė visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių Ligų

8537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

Parduodam Namus

PARCPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROBERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame propečių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5540; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRemore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager
(Reed's Renting Service Reg'd)

Rolanda aparatą. Vigiama mu ti visus ne sitik tu m instituto i sisveikino kokia liki Staiga, mas kodė ją. Slogi bari.

— Susi mano, — balsą. — skambino balandėli.

— Nem jo sūnus žvilgsnį i

— Nema Suprask, čia. Jie pa je visi pa geriausiai visi. Tiel mokytoja antriems klasėje.

— Aš. įterpti sūr sė toliau: fijos inst

Jie pavydė vo klasiki tavo puika mų, visko.

— Tėtė tėtė, tėtė.

pranta. M institute,

žvėrelius paties rei

— Než dvejojanti Bet kiner tute man t turėdavau štai vėl.

— Aha kiau tėvu ilsi. Prisik tute. . . Su

— Mata tėsė sūnu

— Tas kur! . . . Iti resnės tai Sako: dra ganizuoti gydančių

— human kė: "huma tyti, iš ka jo medicin

— vis kaž profesija. neprieštar

— Nem tiesiog kv kių, — nu

— Įsiva — Supr

ba. Sureng ra. Šiaip sklandžiai

jo jau: sta gas eilėra

M. JACKEVICIUS

"Meno Kūrinys"

(Humoreska)

Rolandas vėl įjungė radijo aparatą. Va, taip geriau. Mėgiama muzika padės užmiršti visus nemalonumus. Ir atsitik tu man taip. Pirmą iš instituto išgujo, dabar — atsisveikino su sanatorija. Kaž kokia likimo ironija!

Staiga, pats nesuprasdamas kodėl, jis išjungė radiją. Slogi tylą apgaubė kambarį.

— Susikrimtęs, gražuolėli mano, — išgirdo jis motinos balsą. — Tėtė man jau skambino... Nesijaudink, balandėli...

— Nemalonu, — burbtelėjo sūnus, metęs trumpą žvilgsnį į motiną.

— Nemalonu, nemalonu... Suprask, kad tai daroma tyčia. Jie pavydi tau. Mokykloje visi pavydėjo, nes buvai geriausiai aprengtas. Taip visi. Tiek mokiniai, tiek ir mokytojai. Todėl ir likai antriems metams dešimtoje klasėje.

— Aš... — bandė kažką įterpti sūnus, bet motina tęsė toliau: — O kinematografijos institute, Maskvoje... Jie pavydėjo tavo grožio, tavo klasikinio veido bruožų, tavo puikiai pasiūtų kostiumų, visko...

— Tėtė sako... — Užteks man kartoti: tėtė, tėtė... Jis nieko nesupranta. Moka tik tupėti savo institute, kankinti visokių žvėrelių ir iš aspirantų to paties reikalauti.

— Nežinau, — pasigirdo dvejojantis atsakymas. — Bet kinematografijos institute man tikrai nesisekė. Neturėdavau laiko. O dabar štai vėl...

— Aha, kas teisingas? Sakiau tėvui, tegul vaikas pailsi. Prisikamavo tam institute... Suspės dar...

— Matai, kas išėjo, — nutęsė sūnus.

— Tas daktaras, kad jis kur!... Įtikinėjo, kad tau geresnės tarnybos ir nereikia. Sako: draugas Pupkau, organizuoti sanatorijoje besigydančių žmonių laisvalaikį — humaniška. Kai tik pasakė: "humaniška", tėvui, matyti, iš karto pasivaideno ta jo medicina. Todėl ir nutarė — vis kažkas panašaus į jo profesiją. O aš, silpnavalė, neprieštaravau...

— Nemalonumas atsitiko tiesiog kvailai. Dėl menkniekių, — nutraukė ją sūnus.

— Įsivaizduoju.

— Supranti, pradėjau darbą. Surengiau poezijos vakarą. Šiaip viskas vyko gana sklandžiai... Kažko užsisvajojau: staiga girdžiu, neblogas eilėraščių, bet kažkokie

"dvidešimt sū". Prieinu prie merginos, kuri deklamavo ir sakau: "Jūs, tur būt, norėjote pasakyti: "dvidešimt centų"? O ji man per visą salę, ka-aad rėš: "Nemokša! Salomėjos Nėries eilėraščių nežinote."

— Na, ir kas čia tokio? Argi turi visų pasaulio poetų eiles mokėti?

— Matai, vyriausias gydytojas buvo kitokios nuomonės. Jis pasakė aiškiai, kad toks kultūros darbuotojas vargu ar galės dirbti sanatorijoje. O aš atšoviau, kad tegul manęs nemoko.

Kažin kiek tas pasikalbėjimas būtų užtrukęs, jei ne Pupkaus grįžimas. Palikusi sūnų ramybėje, žmona kažką ilgai ir "energingai" kalbėjo vyrui. Pastarasis, iš pradžių bandęs priešintis, į pabaigą jau tik mašinaliai kartojo: "gerai", "gerai" ir "tiek to".

... Žiemą Rolandas smagiai leido laiką ir, anot mamos, ilsėjosi. Pupkuvienė ketino tik vasarą pradėti galvoti, kuriame institute įkurdinti sūnų.

Vieną vakarą, grįžęs iš čiuožyklos, Rolandas rado namie svečių. Bė kelių senų mamos mokyklos draugų, čia taip pat buvo gretimai gyvenanti žinoma dailininkė Aldona Kugienė. Sūnui nuėjus į kambarį persirengti, Pupkuvienė sukuždėjo greta sėdėjusiai dailininkei: "Štai ką reiktų nupiešti. Roliukas — gražuolis, tikras meno kūrinys. O jūs tik visokius plakatus, traktorininkus, kombainininkus... Pavaizduokit viename jų inteligentišką jaunuolį. Kaip čia dabar sakoma meno pasaulyje: "reikia netarpiškai iš gyvenimo semtis temas savo kūriniams".

Kugienė pasijuto nejuokiai. Savo naująją kaimynę ji pažinojo, palyginti, neseniai, ir tokio pasiūlymo nesitikėjo. Ji jau ketino atsisaugyti, bet pagalvojusi tyliai pasakė:

— O ką jūs manote. Iš tikrųjų, aktuali tema...

Atsiprašiusi svečių, Pupkuvienė išskubėjo pas sūnų.

— Roliuk, Kugienė sutiko tave nupiešti. Tai puiku. Įsivaizduoju, tave jamžins plakate. Visuose miestuose ir kaimuose matys, gėrėsis.

Nemažiau apsidžiaugė ir Rolandas. "Pagaliau, — galvojo jis, — įvertino. Silvijai tai bus malonus siurprizas. Ji jau seniai svajojo, kad aš išgarsėčiau..."

Tą vakarą Pupkuvienė spėjo galutinai susitarti, kad

nuo ateinančio pirmadienio Rolandas eis kas antra diena pozuoti. Rolandas išties mėnesį stropiai lankėsi dailininkės atelje.

Ruošdamasis kartu su tėvais sutikti Naujuosius Metus, Rolandas slankiojo miesto gatvėmis. Jo dėmesį patraukė didelis skelbimas apie atidaromą respublikos dailininkų - plakatistų kūrynių parodą. Nieko nelaukdamas, Rolandas įbėgo į telefono būdelę, paskambino Silvijai ir, išgirdęs jos balselį, iššpynkino:

— Silvute, šiandien atidaryta dailės paroda. Žinai, mano... Esu tau sakęs. Atsimeni?

— Aišku, žinoma... — pasigirdo ragelyje.

— Eisime pažiūrėti. Atvažiuok tuoj pat. Lauksiu Pergalės aikštėje.

— Skubu, mielasai, — prizadėjo Silvija.

Po pusvalandžio jaunoji porėlė kilo plačiais Dailės muziejaus laiptais. Išigijęs vestibulyje parodos programą, Rolandas atskleidė ją. "Kugienė... Kugienė... Serija plakatų. Nemažai padirbėjo" — nutarė jis.

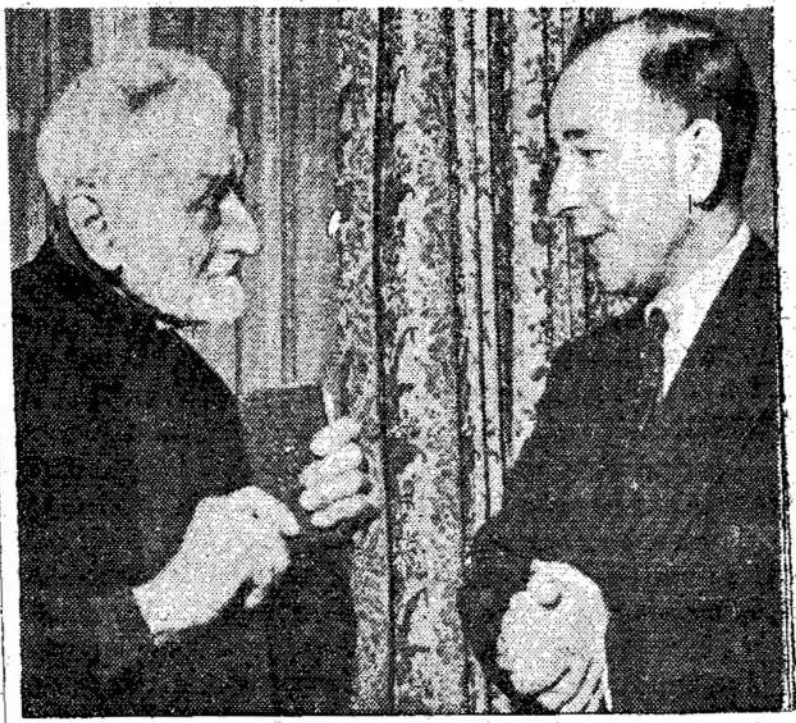
Rolandas ir Silvija greitai pakilo laiptais į salę. Skubėdami jie norėjo aplenkti kertėje susirinkusią jaunuolių grupę, bet pastebėjo, kad vienas jų, norėdamas nuslopinginti juoką, užčiaupė burną. Priėjęs, Rolandas apstulbo. Dideliame, spalvingame plakate buvo pavaizduotas alėja einąs į jį panašus jaunuolis. Jo ilgas žalias švarkas siekė kelius, o siaurutės rusvos kelnės buvo panašios į bambuko lazdas. Dideli, sunkūs batai, trijų pirštų storumo padais, atrodė kažkaip nenatūraliai. Iš po plačiaabrylės aviečių spalvos skrybėlės, dengusios dalį veido, kyšojo tiesi nosis, o po ją — vos įžiūrimi juodų ūsiukų siūlai. Bet kas tai? Kairės rankos pirštą puošė didelis kvadratinis žiedas. Rolandui pasirodė, kad jo emaliuotą paviršių dengianti monograma sudaryta iš dviejų susipynusių raidžių — R ir P.

Negalėdamas atgauti žado, Rolandas blausiomis akimis žvelgė į plakatą. Kai jo žvilgsnis nuslydo prie apatinio rėmo, jis perskaitė: "Dailininkės A. Kugienės satyrinis plakatas "Tuščias frantas".

Rolandas atsigrėžė į Silviją. Ji stovėjo, tarsi stabo ištikta, ir žiūrėjo išsigandusiomis akimis tai į jį, tai vėl į plakatą.

... Tos pačios dienos vakare žmonės ruošėsi švesti Naujuosius Metus. Kai mama atėjo pakviesti Rolando važiuoti kartu su ja ir tėvu į svečius, sūnus tik suvebleno:

— Nusisipiaut... man... tuos Naujuosius Metus...

Kvebeko inžinierių organizacijos prezidentas Georges Demers (dešinėje) kalbasi su seniausiu Kanados inžinierium F. X. Thomas Berlin-

guet jo namuose Three Rivers, Que. Inžinieriui Berlin-guet jau 100 metų. Tik trys metai atgal jis nustojo dirbęs savo profesinį darbą.

Iš LLD KVK Raštinės

LLD Jubilejus ir Mūsų Uždaviniai

1955 metai mums, aldiečiams ir aldiečiams, yra nepaprasti metai. Nepaprasti todėl, kad šiais metais Lietuvos Literatūros Draugija mini savo gyvavimo bei ryžtingos darbuotės 40 metų sukaktį-jubiliejų.

LLD liko sutverta 1915 metais. Draugijos organizatorių tikslas buvo kuo plačiau paskleisti apšvieta tarpe lietuvių išeivijos Amerikos kontinente. Kiek pirmųjų šios Draugijos organizatorių tebėra gyvųjų tarpe nežinoma. Žinome tik vieną Leoną Prusiką, kuris yra vadinas šios Draugijos tėvu.

Aprašyti visus bent žymesnius Draugijos atsieik-galėtų tikrai pats Centras.

Beje mes turime priminti tą, kad bėgyje 40 metų neįskaitant įvairių brošiūrų ir šviesos žurnalo, LLD išleido 60 įvairių knygų: mokslo, politikos, ekonomijos ir grožinės literatūros, kurių tiražas siekia apie 300,000. Tai milžiniškas literatūros lobynas, kurio pasinaudodami tūkstantai lietuvių JAV ir Kanadoje, išbrido iš tamsios nežinystės. Už tai gyviems ir mirusiems šios Draugijos pirmakūnams ir veikėjams tikrai priklauso garbės vainikas.

Kanados aldiečių Spaudos platinimo bei Draugijos stiprinimo gegužinė darbymėte, apie kurią jau buvo rašyta, privalo būti tampriai surišta su atžymėjimu LLD jubiliejaus. Šios taip svarbios sukakties atžymėjimui kiekviena aldiečių kuopa Kanadoje būtinai turėtų suruošti bent po vieną parengimą. Parengimose turėtų būti bent paviršutiniai apibūdinti šios Draugijos nuopelnai. Atžymėdami jubiliejų kiekvienas aldiečis bei aldiečė privalome

pasistengti gauti naujų narių į Draugiją. Kiekvienam naujam nariui kuopos galėtų skirti dovanų po knygą iš savo knygynėlių. Jei kuri kuopa dovanoms knygų neturi, tai tą trūkumą galėtų papildyti K. V. Komitetas.

Centras jau rengiasi išleisti už šiuos metus nariams priklausančią knygą. Knygos turinys bus drg. D. M. Šolomsko, iš istorijos, raštų rinkinys. Knyga bus įdomi. Jos visi lauksime.

Reiškia, Centras jau rengiasi atlikti savo pareigą. Nariai atlikime savo — skubėkime pasimokėti duckles ir pagal išgalę paremkime apšvietos bei Draugijos legalės gynybos fondus.

Taikos Išlaikymo Reikalas

Karo isterija įsisiūbavusi, atrodo, į aukščiausį laipsnį. Baisūs grąšinimai atomų bei vandenilio bombomis sunaikinti miestus ir juose milijonus gyvasčių. Kad neprileisti prie masinio naikinimo bei žudynių, šiais metais gegužės 22 d. Helsinkio mieste įvyksta Pasaulinis Taikos suvažiavimas. Būtų gražus pasitarnavimas dėl žmonijos ir jos būsimų kartų, jei taikos trokštanti Kanados lietuviai pasiųstume savo delegatą.

Čia tenka priminti, kad LLD Kanados Veikiančio Komiteto išdas negalėtų delegato pasiuntimo visų išlaidų padengti. Tačiau, jei atsisirastų savanoris vykti ir atstovauti Kanados lietuvių Taikos suvažiavime, tai prašome mums rašyti.

Taipgi visos Aldiečių kuopos turėtų rūpintis, tai yra, rinkti parašus ant peticijų už Taiką.

LLD K. V. Komitetas
P. O. Sta. C, Box 1007,
Toronto 3, Ont.

K. VAIRAS-RAČKAUSKAS

Oklando Angliakasy

(Tąsa)

— Ar pinigai gražins man kojas? — paklausė Masiulis. — Pinigai... pinigai... Už pinigų nei laimės, nei sveikatos nenupirksi. Ir kojų nenupirksi!

— Išgysiu dirbtines kojas. Kiek mačiau žmonių, puikiai vaikščiojančių su protezais, kiti net šokti eina, — aiškino Balkūnas. — Niekas ir nepastebi, kad jie be kojų. Ką gi daugiau dabar darysi? Įvyko nelaimė, reikia ieškoti būdų jai kaip nors palengvinti. Toks jau pasaulio surėdymas: kas nors turi dirbti ir pavojingus darbus, ar ne taip, klebone?

— Žinoma, ne ką bepadarysi!

— Vis dėlto penki šimtai dolerių, kuriuos tau sumoka kasyklų administracija, yra graži suma. Retai kuriam angliakasiui tiek išmokama. Administracijos direktorius įteikė man tuos pinigus ir prašė juos tau perduoti, o pats atiduosi juos žmonai. Pasirašyk čia pakvitavimą, kad tiek pinigų esi gavęs. Klebonas pasirašys kaip liudininkas.

Balkūnas pakišo Masiuliui iš anksto paruoštą dokumentą. Į pirštus jam įspraudė plunksnakotį, sakydamas:

— Tavo veidas apfvarstytas, todėl aš tavo ranką su plunksnakočiu pats palaikysiu toje vietoje, kur reikia pasirašyti...

Masiulis buvo girdėjęs, kad kartais pakišami pasirašyti tokie raštai, kurių nenori pasirašyti. Jis kreipėsi į kunigą:

— Mano žmona, jeigu čia būtų, pasakytų man, koks čia pakvitavimas. Paaškin-kite man, kunige, kas čia parašyta?

Klebonas peržvelgė Balkūno paduotą Masiuliui pasirašyti raštelį ir paaškinoko, kad tai esąs paprastas pakvitavimas, kaip ir kiti, parodęs, kad Masiuliui kasyklų administracija išmokanti penkis šimtus dolerių kompensacijos dėl įvykusio kasyklose sužeidimo. Nei Balkūnas, nei kunigas Smalsys nė žodžiu neprasitarė apie prijungtą prie pakvitavimo pastabą, kad Masiulis, gavęs penkis šimtus dolerių, atsisako bet kurių kitų pretenzijų į kasyklos bendrovę. Jie nutylėjo ir tai, ką iš tikrųjų reiškia žodis "kompensacija". Balkūnas padarė tai sąmoningai, nes manė, kad Masiulis gali suabejoti ir atsisakyti pasirašyti dokumentą. Klebonui ta pastaba pasirodė, kaip paprasta ir būtina tokiems pakvitavimams, o gal ir Balkūnas buvo paprašęs

ji tos sąlygos Masiuliui neminėti.

Balkūno pasiūlymas užklupo Masiulį nepasiruošusį. Gal ir nereikėtų dabar likviduoti savo bylos su Brauno bendrove? Gal jis išsiderėtų didesnę sumą, jei palauktų, jei pasitartų su žmona, su Grybais?

Tiesa, penki šimtai dolerių — nemaža pinigų suma. Bet, pasvarčius, tai yra niekis palyginti su jo nelaimė. Masiulis kas šeštadienį parsinešdavo namo dvylika trylika dolerių. Tų penkių šimtų užteks jiems vos vieneriems metams.

Masiuliui tylint ir galvojant, Balkūnas kalbėjo:

— Gal manai, broli, kad ši kompensacija, ši pašalpa tavo šeimai nėra pakankama. Nesiginčysiu, gal ji ir maža. Administracija dabar tokią paskyrė; vėliau gal ir daugiau duos. Bet svarbiausia gauti tuos pinigus tuojuo: gydymasis, pragyvenimas, protezai... Viskam reikia pinigų. Galėtum, žinoma, bylinėtis. Tačiau ką gi laimėtum? Aš gerai žinau teismų procedūrą. Advokatams reikia mokėti už bylos vedimą, o tu neturi pinigų. Byla gali užsitęsti metus, antrus, trečius. Yra buvę tokių atsitikimų. Bendrovė bylą vilkintų, kol tu visai neturėtum už ką bylinėtis. Rezultate gal ir tų pačių penkių šimtų dolerių nebegautum! Ar tu, mielas broli, įrodysi teismui, kad sprogimą įvykdė kasyklų administracija? Abejotinas dalykas. Aš nuoširdžiai patariu — pasirašyk ir imk pinigus. O kas bus toliau, parodys ateitis.

— Tai tu manai, Balkūnai, kad daugiau negaučiau? — dar lyg dvejodamas pasiteiravo Masiulis.

— Tuo tarpu tik tiek nutarta tau išmokėti. Vėliau — pamatysime. Aš pats pasirūpinsiu tau padėti. Žinai, aš esu jūsų visų bičulis ir draugas. Padėdau kur tik galiu ir kam galiu.

Masiulis pagaliau pasirašė pakvitavimą. Lankytojai išėjo. Balkūnas buvo patenkintas, kad jam pavyko atlikti kasyklų administracijos pavestą uždavinį. Už tai jam bus atlyginta. Prieš išeidamas ir kunigas Smalsys pasirašė dokumente kaip liudininkas. Eidamas laiptais, jis tarė Balkūnui:

— Tu iš tikrųjų esi puikus diplomatas! Pasakytum tam liurbui, kad jis atsisako pretenzijų, tai ir galas tavo misijai. Bravo, Balkūnai, bravo!

Kiek vėliau į ligoninę atėjo Agė Masiulienė. Vyras at-

davė jai Balkūno paliktus pinigus, paaškinęs, kad tai bent tuo tarpu esąs visas jų turtas. Agė stengėsi nuraminti Masiulį, priglūdo prie jo krūtinės ir vis kartojo:

— Nesirūpink, vargšeli, būk tvirtas, koks visada būvai! Ir šitie pinigai mums pravers, ir tu atmink, kad turi mane ir Jurgutį.

— Taip, tiesa, tik tai jūs man ir belikote.

Kelioms dienoms praslinkus, chirurgas nuėmė nuo Masiulio veido ir akių tvarsčius. Veidas atrodė tamsiai mėlynos spalvos — taip ji nudažė sulindę po odą smulkučiai anglies trupinėliai. Viršutinė lūpa dešinėje buvo perskelta, ir dėl to Masiulio veidas atrodė klaidiai iškreiptas. Akių vietose beliko gilūs įdubimai. Masiulis nedejavo, nesiskundė. Jis jau anksčiau numanė, kad jo akys neišliko sveikos.

Praslinko metai, baigėsi antrieji. Masiuliai iš pradžių gyveno savo butelyje. Penki šimtai dolerių, gautų iš kasyklų administracijos, baigė sutirpti. Be paprastųjų gyvenimo išlaidų, reikėjo parūpinti Masiuliui protezus ir už juos brangiai užmokėti. Jurgutis dar vis lankė pradinę mokyklą. Tėvai nutarė, nors Agė ir labai bijojo, kad jis vis dėlto turės eiti į kasyklą, turės tapti jų nedidelės šeimos maitintoju.

Agė turėjo ne tik žiūrėti namų, ruošti valgi savo šeimai ir dviems jų bute gyvenantiems vyrams, bet taip pat kiekviename žingsnyje padėti Masiuliui — pavalgydinti, iškelti, kol jis dar neturėjo protezų, iš lovos, pasodinti kėdėje, slaugyti jį. Jai padėdavo jos jaunesnioji sesuo, dar neištekėjusi Meimė, žvali ir darbšti mergaitė. Masiulio prašomas, Grybas teiravosi kasyklų administracijoje, ar nebūtų vilčties gauti Masiuliui nuolatine pašalpa. Atsakymas buvo neigiamas ir neginčijamai galutinis:

— Masiuliui viskas išmokėta, daugiau iš administracijos jam nieko nepriklauso. Juk jis, gaudamas kompensaciją už sužeidimą, pasirašė atsisakąs nuo bet kurių pretenzijų į Brauno bendrovę. Administracijos direktorius parodė Grybui raštą, kuriame Masiulis atsisako nuo teisės reikalauti bet kokios papildomos pašalpos.

— Aš nežinojau, kad tuo parašu atsisakiau tolesnių žygių. Balkūnas sakė, kad tai pašalpa šeimai ir kad bendrovė dar mokėsianti, — aiškinosi Masiulis Grybui. — Balkūnas ir klebonas Smalsys nepasakė man jog tai viskas, ką galėjau gauti iš bendrovės. Aš maniau, kad tai buvo vienkartinė pašalpa.

Dabar jau nei Balkūnas, nei kunigas Smalsys nebesi-

lankė pas Masiulius, nors kadaise, kai Masiulis buvo sveikas, jie kartais uždėdavo pas juos. Iš viso, po tos nelaimės kasyklose Masiulio draugų skaičius labai sumažėjo, ir dabar jį lankė bei stengėsi jam padėti tik tai artimieji kaimynai, menkai teudirdbantieji angliakasi ai. Tokiems žmonėms, kaip Balkūnas arba kunigas Smalsys, jis nebebuvo reikalingas.

Masiulių ištekliais išsibaigus, Masiulienė jau neįstengė išlaikyti visos šeimos. Jie vėl apsigyveno pas Grybus, kur Agės tėvai davė jiems nedidelį, bet jaukų kambarėlį.

Vieną vasaros dieną Masiulius aplankė kažkoks puošniai, kaip jiems atrodė, apsirengęs vyriškis. Jis pasisakė esąs advokatas iš Njujorko. Pasivadino misteriu Pankum. Masiuliai ir Grybai nustebė — pas juos niekuomet niekas neatvažiuodavo iš to didžiulio Amerikos miesto. Jie žiūrėjo į svečią, negalėdami suprasti, ko iš jų nori toks neregėtas ir negirdėtas ponas.

Misteris Pankus, vidutinio amžiaus ir vidutinio ūgio, stambių kaulų, pablyškusio, rūstaus veido žmogus, gerai pažįstamas Njujorko lietuviams, buvo smulkus kalibros advokatas, dirbęs apskurtaus advokato Deivido Goldvaserio firmoje. Goldvaseris įsispecializavo ginti įvairias tariamai sunkias bylas ir dažnai laimėdavo stambias sumas. Pankus, be kitų savo pareigų firmoje, ieškodavo klientų tarp svetimšalių darbininkų, tarp tokių vargšų, kurie už savo sužeidimus nebuvo gavę tinkamos kompensacijos, nors ir turėjo į ją teisių. Misteris Goldvaseris buvo biznio žmogus. Jo praktikoje retai pasitaikydavo tokios bylos, kaip, sakykim, dėl alimentų, dėl atlyginimo už suvedžiojimą ir neištesėjimą pažado vesti. Jos atitekdavo garsesniems už jį Njujorko advokatams. Dėl to Goldvaseris ieškojo painių, vadinasi, gerai apmokamų bylų. Misteris Pankus kartais, dažniausiai vasaros atostogų metu, išvažiuodavo iš Njujorko kur nors į kasyklų, plieno liejyklų arba Naujosios Anglijos žemės ūkio rajonus, stengdamasis sumedžioti savo globėjui koją nors tinkama byla.

Njujorke Pankus mėgdavo sukinėtis lietuviškose draugijose, lankydavo redakcijas, dalyvaudavo įvairiuose lietuvių parengimuose. Visur jis pabrėždavo savo pranašumą, savo ryšius su pragarsėjusiais advokatais, savo tariamą įtaką teismuose, savo patyrimą. Njujorkiečiams lietuviams organizuoja n t draugijas, Pankus dažnai paruošdavo jiems statutus, vadinamus "konstitucijomis".

Šios "konstitucijos" būdavo surašomos nežmonišku amerikietišku - lietuvišku žargonu. Bet vis dėlto jos buvo teisėti draugijų egzistavimo pagrindai. Šioje srityje Pankus laikė save tokiu žinovu, jog kažkurioje lietuvių draugijoje kilus kalboms apie tada besikuriančią buržuazinę Lietuvą, jis, mušdamasis į krūtinę, šaukė:

— Pasiųskite mane į senąjį kraują! Aš jiems parašysiu tokią konstituciją, kad visi tik išsižios!

Tuo jis norėjo pasakyti esąs didelis konstitucijos specialistas ir ekspertas.

Draugijos posėdyje neatsirado drašuolių, norinčių rimtai apsvarstyti misterio Pankaus pasiūlymą. Taip ir liko viskas be pasekmių.

Savo pareigas Goldvaserio firmoje misteris Pankus ėjo sąžiningai. Kitaip ir negalėjo būti, nes firmos galva, pats misteris Deividas Goldvaseris, žinojo, kaip reikia savo bendradarbius ir tarnautojus prižiūrėti ir iš jų išspausti viską, kas buvo reikalinga jo firmai, jos pajamoms padidinti. Pankus, surasdamas Goldvaseriui klientų lietuvių, lenkų ir kitų tarpe, gaudavo tam tikrą procentą — dažniausiai dešimtą nuo Goldvaserio uždirbtos bylos sumos, kaip priedą prie algos. Vienas prie kito — metų gale susidarydavo kartais ir gana padori sumelė.

Atvykęs į Oklandą, misteris Pankus visų pirma aplankė vieną kitą lietuvišką saliuoną, kur šnekūs saliuonininkai paprastai mieliai pasikalba su puošniau apsirengusiu svečiu, ypač, jeigu svečias paprašo brangesnio gėrimo arba geresnio cigaro ir, be to, pavaišina patį užeigos savininką ir prie baro stovinius. Misteris Pankus gana greit sužinojo, kad tame nedideliame angliakasių mieste, be kitų avarijose suluošintų žmonių, gyvenas ir tūlas Jurgis Masiulis, netekęs abiejų kojų ir regėjimo, ir gavęs kompensacijos penkis šimtus dolerių. Misteris Pankus susidomėjo šituo reikalu, todėl ir nutarė aplankyti Masiulius.

(Bus daugiau)

KANADOJ STEIGIAMA FILMŲ STUDIJA

TORONTO. — Canadian Film Industries Ltd. raportuoja, kad steigama filmų studija, kuri bus pirma po Holivudo savo dydžiu. Ji bus ant Lake Shore Rd., kur randasi \$2,000,000 pastatas tam reikalui.

Bus gaminamos pilno ilgio filmos, naudojant Kanados ir užsienio artistus. Keletas filmų jau suplanuota.

Gyd

Yra visos trūkumų ir širdį žmogus tasis, aštrus mas bei reu- čiamą paraz liga, dažniau nuolių. Praskur gerklėj kataras bei mas. Bakt kraują į s sanarių užo dsigauna. š sugadina. š vožtuvą. T širdies liga.

Yra tūlų sukelia vdi uždegimą tis, acute e ga pavojing apsilpnina bet dar labi kad tuomet da sukrasė raumens at kemša (acu fraction, co sis).

Čia jau p ypač jei k stringa į di arterija. Tu ka staigi r ja, ir ten gelbėt. Tač arterijos už taiko mažes galba esti le širdis gali kuoti ir bai

2357

Tel. O

Parduo- mesines ves, gaž apdraud draudas

899 P

Gydytojo Persergėjimai

Dr. J. J. Kaškiaučius

Yra visokių širdies ydų, trūkumų ir ligų. Dažniausia širdį žmogui sugadina greitas, aštrusis narių uždegimas bei reumatizmas. Užkrečiama parazitine, bakterine liga, dažniausia vaikų ir jaunuolių. Prasideda paprastai šur gerklėje, kaip gerklės kataras bei tonsilių uždegimas. Bakterijos pereina į kraują ir šanarius, padaro šanarių uždegimą, o iš ten jasigauna ir į širdies vidų, sugadina širdies tą ar kitą vožtuvą. Tai jau organinė širdies liga.

Yra tūlių bakterijų, kurios sukelia vidinių širdies plėvių uždegimą (acute myocarditis, acute endocarditis). Liza pavojinga netik tuo, kad apsilpnina širdies raumenį, bet dar labiau pavojinga tuo, kad tuomet kraujas kai kada sukrašėja kokio širdies raumens arterijoje ir ją užkemša (acute myocardial infraction, coronary thrombosis).

Čia jau padėtis itin rimta, ypač jei kraujo krešulys įstringa į didžiąją vainikinę arteriją. Tuomet ligonį ištinka staigi mirtis, apopleksija, ir ten nebesuspėsi ko pagelbėti. Tačiau, jei vainikinės arterijos užsikimšimas pašaliko mažesnėje jos šakoje, pagalba esti lengvesnė. Čia irgi širdis gali bet kada sustreikuoti ir baigta. Vis dėlto to-

kiais nuotykiams galima ko susigriebti: kuop greičiausiai prašalinti tą nelabąjį krešulinį kamštį (thrombus).

Kaip tu jį prašalinsi? Jo neiškrapštysi, kokios operacijos keliu. Reikia kokių vaistų, kurie galėtų tą kamštį praesti, ištirpyti ir atidaryti užkimštąją arteriją, kad ir vėl į ją galėtų įtekti ir vaikščioti kraujas. Jau nuo seniau tokiam tikslui būdavo vartojami kepenų ekstraktai — kepenų ląstelių išspaustoji sanka, ir tūli dirbtini preparatai.

Pastaraisiais mėnesiais tapo iš žarnų išsunkti syvai — trypsinas (trypsin). Trypsinas normaliai padeda virškinti ir tirpyti proteinus, baltymus. Gydytojai tą trypsiną jau išmėgino ant šunų, sergančių širdies liga, kai ten įvyksta arterijos užsikimšimas. Įleistas kraujan trypsinas pragaužia krešulio kamštį, ir tada atsigauna arterija ir širdies raumens užgautoji dalis.

Vaistas tebėra bandomas ant gyvulių, ant šunų, su gerais rezultatais, jau ir žmonėms taikomas. Laikui bėgant, bus galima to vaisto gauti ir plačiau gydytojams.

**Palaikykite Tuos Biznierių,
Kurie Skelbia
LIAUDIES BALSĖ**

LIETUVISKI NACIAI

(Atkelta nuo 2 pusl.)

“Neišrištas klausimas liko: kur dingio tie pinigai, kurie buvo renkami neva Lietuvos partizanų ginklams? Gal jų buvo, o gal ir nebuvo surinkta, bet niekas apyskaitos nedavė, — kas ir davė progą kalboms ir spėliojimams. Kaikas teigia, kad tuo pačiu titulu arba intencija dabar LAS prikalbėjęs tautininkus tęsti tą rinkliavą, pridengtą atstatymo fondo vardu. Toronte taip tiesiai ir suprantama. Tai savo biznis, pridengtas tautos vardu.

“Veikliausia ‘vietininkija’ yra Montreale, kai čia, Toronte, sugniužo ir pakriko. Montrealy ‘vystoma’ akcija. Verbuojami nauji nariai. Ir Montrealyje, kaip ir Toronte, sumedžiojama daugiausia ‘politinių durnelių’. Jiems pažadama — tai būti artistu, tai kitu ‘kultūrininku’ ir taip auka, kaip musė, patekusi į voro tinklus, atsiduria ‘vietininkijos’ bučiuje”.

Iš korespondento teigimų galima numanyti, kad jis turi mintyje voldemarininkus, kurie yra žinomi ir kaip lasininkai — Lietuvių Atgimimo Sąjūdžio nariai.

Koks tarp jų ir kitų “vaduotojų” skirtumas, sunku pasakyti, kadangi šiuo metu jie visi sutampa su reakcingiausiomis srovėmis. Jų nesutikimai tarpusavyje yra ne politiniai, o organizaciniai. Pasekėjų nedaug, bet vadovų net per daug. Visų bėglių tarpe didžiausias susiskaldymas, kaip lietuvių, taip ir lenkų ir kitų. Ir visi pešasi už vietas, pozicijas ir dolerius.

M. W. Kellermann
ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. EM. 6-9591
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

FRANK VASS, B.A.
Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. Midway 9352

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paelsna nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritalko akidnius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Hamilton Trust Bldg., Suite 109
57 QUEEN ST. W. TORONTO
Office EM. 8-8584 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — EMpire 3-0681

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apšistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

Už Elektrą Tik \$2.51 | Mėnesį
(Flat rate)

—o—
Nereikia įmokėti
iš kalno

—o—
Daug šilto vandens su

Inglis

Elektriniu vandens
šildytuvu

—o—
10 metų garantija

Brockton Tire & Radio Company

1617 DUNDAS ST. WEST
(Brock kampas)

OL. 4253

Toronto

Yorke Brothers
Funeral Chapel

Erdvi Kopyčia ir Jaukūs Kambariai

2357 Bloor St. W. ROgers 7-5241
TORONTO

Tel. OL. 6381

Res. OL. 9106

JOINT REALTY LTD.

Parduodam namus, (tavernus, hotelius, grosernes, mėsines, šaltų gėrimų, icecream, cigarų parduotuves, gazolino stotis, vasarnamius, visokius biznius; apdraudžiam namus, automobilius, parduodam apdraudas nuo ligos ir nelaimės.

Kreipkitės pas mūsų atstovą:

JOHN KAMICHAITIS

899 BLOOR ST. WEST

TORONTO

TAYLOR'S REGENT
SERVICE STATION

College and Lansdowne Kampas

Telefonas: OL. 1977

(Dabrovolskių Zentas)

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras,
Zakietus, Skraistes ir
Kalnierius

- Siuvam Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

PRINCESS FASHION FURS

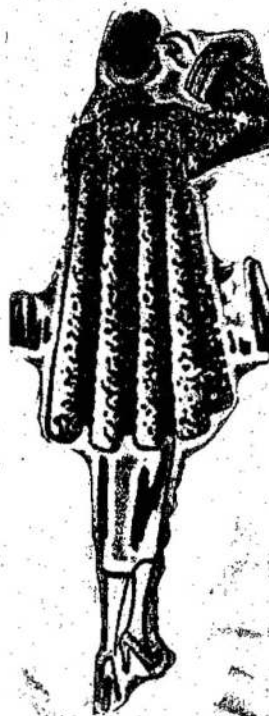
506 Queen St. West

Telefonas: EMpire 3-8884

ir

750 Yonge St.

Telefonas WALnut 1-8971

Pranešimai

Toronto, Ont.

SDD Nariams

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 3 dieną, 2 valandą po piet, 160 Claremont St.

Maloniai kviečiame draugijis narius dalyvauti susirinkime ir pasimokėti savo mėnesines duokles.

Valdyba

Motery Žiniai

Toronto Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 3 dieną, 4 valandą po piet, 160 Claremont St.

Visos narės ir simpatikės kviečiamos atsilankyti. Turime apkalbėti mūsų klubo reikalus.

Valdyba

Hamilton, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 2-ros kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 3 d., 2 val. po pietų, Karpato Rusų salėje, 707 Barton St. E.

Visi yra prašomi atsilankyti.

J. Astylienė

N. Gogolio "Generalis Inspektorius" Toronte

TORONTO. — Pradedant balandžio 14, LaSalle teatre bus rodoma nauja spalvota tarybinė filmas "Generalis Inspektorius", pagaminta pagal to paties vardo Nikolaus Gogolio veikalą, direktorijoj Vladimiro Petrovo.

Šis veikalas labai plačiai žinomas visame pasaulyje. Jis buvo statomas ir ant radio ir vaidinamas scenoje. Holivudas rodo taip pat yra pagamines filmą pasiremiant tuo veikalu.

Veikalas sukasi apie inspektorių. Mažo miestelio oficialai palaiko už svarbų inspektorių tūlą pliuskį. Na, tada ir įvyksta kombinacijų kombinacijos. Juoko tiek ir tiek.

Filma labai gerai apdirbta techniškai, labai gražios scenerijos, spalvos. Nepraleiskite progos nepamatę tokios puikios komedijos.

Rep.

MIRĖ P. LITVINSKAS

TORONTO. — Staiga mirė Petras Litvinskas, sulaukęs vos 45 metų amžiaus. Nuliūdime paliko žmona ir du vaikai, sūnus ir duktė.

Kanadon atvyko po pirmojo pasaulinio karo.

Rep.

Padėkos Žodis

Visiems draugams ir draugėms už malonų atjautimą man sergant. Dėl ligos visai nebuvau prisirengęs, turėjau skubiai pasiduoti operacijai. Ačiū draugams Mileriams už didelę pagalbą būnant man ligoninėj. Aš ir mano šeima esame jums labai dėkingi.

Taipgi labai ačiū draugams Repšiams, Byrams ir menininkų grupei už labai gražius gėlių buketus. Ir visiems už aplankymą ir dovanas. Taipgi už prisiūstas užuojautas ir linkėjimus. Tas viskas daug padėjo sustiprėti ir pasikelti iš ligos. Greit jau grįšiu prie jūsų ir vėl visi kartu dirbsime kaip meno srityje, taip ir mūsų organizacijų bendrame veikime.

Dar syki širdingiausiai ačiū visiems.

J. Shinkunas

Toronto.

Padėkos Žodis

Šiuomi dėkoju draugams ir draugėms, kurie lankė mane ligoninėje ir namuose laike mano ligos. Dideliam ačiū tiems, kurie suteikė man užuojautą su gėlėmis ir dovanomis, kurių gavau tiek daug. Ačiū menininkams, kurie kooperatyviškai prisiminė mane. Taip pat ačiū tiems, kurie negalėdami atlankyti prisiuntė užuojautą laiškais.

Tas visa sustiprino mane moraliai ir pridavė upą būti ko arčiausia su jumis visais.

V. Ramanauskas

Toronto.

Hamiltono žinios

Mirė A. Sičiūnas

Kovo 17 dieną Toronte karo invalidų ligoninėje mirė senelis Antanas Sičiūnas, senas hamiltonietis.

Velionis į Kanadą atvažiavo prieš pirmą pasaulinį karą. Kilus karui, Sičiūnas išėjo į armiją savanoriu. Tuoj buvo perkeltas į frontą. Francijoje fronte buvo sužeistas. Kojoj šrapnelį išnešiojo iki mirties.

Karui pasibaigus, sugrįžo atgal į Kanadą, dirbo daugelyje vietų prie visokio darbo. Atsikėlus gyventi į Hamiltoną, gavo darbą International Harvester Co., kur išdirbo apie 25 metus.

Velionis mirė sulaukęs virš 70 metų amžiaus. Buvo viengūnis, jokios spaudos neškaitė, nes skaityti nemokėjo. Išsirgo daugiau metų laiko. Gydėsi Hamiltono General ligoninėj. Paskutiniu

laiku buvo paralyžiota viena ranka ir koja. Ligoninė perkėlė į Toronto veteranų ligoninę, kurioj ir mirė. Palaidotas Toronte.

Lai jam būna lengva šios šalies žemė.

V.

LIETUVIS PLUMBERIS

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinių Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO

Statant naujus ar taisant senus namus
sąžiningai ir bile kur už prieinamą kainą patarnauja

TINKUOTOJAS

Otto Bolter

463 Clinton St. - Toronto - Tel. OL. 8306

Petro Bepirščio Bičių

Šviežias Medus

Galima gauti pasipirkti Toronte:

A. A. Kuktų krautuvėje, 847 College St.

ir

Lietuvių Salėje, 160 Claremont St.

arba P. Bepirsty Bityne:

R. R. 2, Utopia, Ont.

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

347 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LO. 1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių,
maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kuktai

Elora Flower Shop

396 College St. WA. 1-5459
WA. 1-4228

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms
ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RD. - Toronto - RO. 1509

Taisome, valome ir patikriname visokių
automobilių radiatorius

MERLE PORRITT

Nakties Telefonas: WA. 3-4237

Savininkė A. Rušenienė

Visi Toronto ir Apylinkės Lietuviai
Maloniai kviečiami į

Sūnų ir Dukterų Draugijos 1 Kuopos

Parengimas

šeštadienį, Balandžio 2 Dieną

160 Claremont St.

Bus įvairių gėrimų ir užkandžių

Užsigėrus bus galima smagiai pasiškoti

Pradžia 6 val. vakaro

Parengimų Komisija

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi atliekame ir Rūbų Taisyimo Darbą

Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526